Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 153 (18.929). ● Пайшанба, 5 июль 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ВАТАННИНГ ОЛИЙ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко 4 июль куни Кремлда донгдор ишчиларга, партия ва давлат арбобларига Совет Иттифоқининг олий мукофотларини топширди.

Иваново мовут комбинатининг тўқувчиси В. Н. Голубева билан Москва Сортировочная локомотив депосининг электровоз машинисти В. Ф. Соколов Ленин орденлари ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медаллари билан тақдирланди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Е. Шчербина, СССР Халқ контроли комитетининг раиси А. М. Школьников, КПСС Вологда область комитетининг биринчи секретари А. С. Дригин, КПСС Марказий Комитети Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлимининг мудири В. А. Карлов Ленин орденлари ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медалларига сазовор бўлдилар.

Мукофотларни топшириш пайтида ўртоқ К. У. Черненко нутқ сўзлади.

Ўртоқ К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

Азиз ўртоқлар!

Бугун биз бу ерда, Кремлда мамлакатимиз ва партиямиздаги таниқли ўртоқлардан бир группасини самимий табриклаяпмиз. Мен ёқимли вазифани бажаришим — уларга Ватаннинг олий мукофотларини топширишим керак.

Бугун мазкур мукофотлар топшириладиган кишилар орасида ишчилар синфимизнинг ажойиб намояндалари, партия ва давлатнинг таниқли, хизмат кўрсатган ходимлари бор.

Сизларнинг ҳаётингизда, шубҳасиз, унутилмас бўлиб қоладиган шу кунда мен сиз, азиз ўртоқларга миннатдорчилик ва ҳурмат сўзлари билан мурожаат этмоқчиман. Давлат мукофоти, айниқса, олий мукофот берилиши — совет кишиси учун зўр аҳамиятга молик воқеадир. Бу унинг социалистик Ватан олдидаги хизматлари энг олий даражада эътироф этилишидир. Бинобарин, шу мукофотга сазовор бўлган кишиларга халқ таҳсин айтади.

Ҳар бир киши ҳам жуда катта фидокорона меҳнат, ҳам новаторлик, ҳам шахсий мардлик, ҳам бутун куч-ғайратини сарфлаб ишлаш туфайли бу мукофотга сазовор бўлишини ҳаммамиз яхши биламиз. Бундай меҳнат учун қозониладиган ҳурмат ва шуҳратга социалистик жамиятдагина эришиш мумкин. Бу ҳурмат ва шуҳрат меҳнат аҳлининг жамияти бўлмиш социалистик жамиятнинг асл моҳиятини ифодалайди.

Айни вақтда Ватаннинг мукофотлари катта вазифа ҳам юклайди. Бу мукофотлар мамлакатнинг юксак баҳоси ва ишончини оқлаш, кўрсатилган иззатни ерга урмаслик, уни халқ манфаатлари йўлидаги янгидан-янги шонли ишлар билан доимо мустаҳкамлаш масъулиятини юклайди. Ўртоқлар, сизлар ҳам ўз мукофотларингизни худди шундай туйғулар билан қабул этаётганингизга ишонаман.

В. И. Ленин номидаги Иваново мовут комбинатининг тўқувчиси Валентина Николаевна Голубеванинг номи бутун мамлакатга машҳур. У — КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Россия Федерацияси Олий Совети Президиумининг аъзоси. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонидир.

Ҳунар-техника билим юртини битириб чиққан, мустаҳкам ишчилар коллективида тарбия кўрган Валентина Николаевна ўз ишининг ҳақиқий устасидир.

Кўп йиллардан бери у меҳнатда юксак муваффақиятларга эришиб келмоқда. Валентина Николаевна Голубева кўп станокчи тўқимачиларнинг анъаналарини ривожлантириб, касб-кор маҳоратини юксак даражага кўтариш, ишлаб чиқариш техникаси ва технологиясини ижодий ўзлаштириш туфайли тармоқ ходимлари ўртасида энг юксак меҳнат унумдорлигига эришди. Ўн биринчи беш йиллик бошланганидан бери у 19 та шахсий йиллик топшириқни бажарди! Унинг меҳнатдаги қаҳрамонлиги ҳақли равишда Ленин ордени ҳамда иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан тақдирланди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, электровоз машинисти Виктор Фадеевич Соколов — мамлакатда машҳур илғор новатор, оғир юкли поездларни бошқариш ташаббускоридир.

Қўш орденли Москва Сортировочная депоси донгдор меҳнат коллективида тарбияланган коммунист В. Ф. Соколов ўн биринчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариб бўлди.

У ўз коллективи билан, пойтахт магистралининг барча ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари билан биргаликда поездларнинг вазнини ва узунлигини ошириш ҳисобига юкларни жадал ташиш ташаббуси билан майдонга чиқди. Бу ташаббус ҳозир мамлакатда кенг миқёсда қўллаб-қувватланди.

Ленин ордени билан иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали Виктор Фадеевич Соколовнинг фидокорона меҳнатига берилган юксак ва муносиб баҳодир.

Бугун совет ишчилар синфининг шонли намояндаларини шарафлаш билан бирга уларнинг меҳнатдаги жасоратлари, ғайрат-шижоати ва ҳақиқий ижодий жўшқинлиги — тақлид қилса арзийдиган ажойиб намуна эканини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Ўн биринчи беш йиллик тугашига бир ярим йил вақт қолди. Унинг охирги қисмида биз ҳали кўп иш қилишимиз, кўп ишларни илгари силжитишимиз, айрим жойларда ғайрат-шижоатни янада кучайтиришимиз лозим. Худди шу ўринда беш йиллик пешқадамларининг, ажойиб ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг намунаси ўзининг бебаҳо ролини ўйнаши керак.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Борис Евдокимович Шчербинага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши билан унинг нефть ва газ саноати корхоналари қурилишидаги катта хизматлари тақдирланди.

У Тюмень область партия комитетининг биринчи секретари, сўнгра эса жуда катта қурилиш министрлигининг раҳбари лавозимида ишлаганида мамлакатнинг ва аввало, Ғарбий Сибирь нефть-газ конлари комплексининг табиий бойликларини ўзлаштиришга кўп куч ва меҳнат сарфлади. Сибирь гази учун Ғарбий Европа йўлини ҳам очган Уренгой-Помари-Ужгород газ қувури унинг раҳбарлигида қурилди.

Алексей Михайлович Школьников Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. У 40 йил мобайнида партия ва давлат вазифаларини зўр ғайрат билан бажариб келмоқда. Кейинги ўн йил ичида ўртоқ А. М. Школьников СССР Халқ контроли комитетига бошчилик қилмоқда. У партия кўрсатмалари ва совет қонунлари бажарилиши устидан контролликни кучайтиришга ўзига хос ғайрат билан интилмоқда.

Халқ контроли — камчиликларга қарши, олға томон қилаётган ҳаракатимизга халақит бераётган ҳамма иллатларга қарши курашда ишончли қуролдир. Бас, шундай экан, ҳар бир соҳада интизом, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаш учун унинг кучидан янада яхшироқ фойдаланиш лозим. Шу тантанали кунда биз Алексей Михайловичга мана шундай тилак билдирамиз.

Жангчи, партия, совет ва хўжалик ходимининг катта ва шонли йўлини босиб ўтган ўртоқ Анатолий Семенович Дригинга бугун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олтин юлдузи топширилади. Анатолий Семенович йигирма уч йилдан буён КПСС Вологда область комитетига бошчилик қилиб келмоқда.

Область саноатида ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам салмоқли ишлаб чиқариш потенциали вужудга келтирилган. Вазифа шу потенциалдан тўлиқроқ ва самаралироқ фойдаланишдан, экономиканинг ҳамма тармоқларида ўсишнинг интенсив омиллари сари кескин бурилиш ясашдан иборат.

Коммунистик партия билан Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун Владимир Алексеевич Карловга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. У 40 йилдан кўпроқ вақтдан бери партия ишида. Ҳозир у КПСС Марказий Комитетининг Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлимига бош бўлиб, фидокорона меҳнат қилмоқда, мамлакатнинг агросаноат комплексини ривожлантиришга, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга кўп куч ва ғайрат сарфламоқда.

Азиз ўртоқлар, сизларни юксак мукофотлар билан чин кўнгилдан табриклайман. Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, янги ижодий муваффақиятлар тилайман.

* * *

Мукофотланган ўртоқлар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, ўртоқ К. У. Черненкога астойдил миннатдорчилик изҳор этдилар. Улар бундан буён ҳам социалистик Ватанга садоқат билан хизмат қилиб, бутун куч, билим ва тажрибаларини партия Марказий Комитетининг февраль ва апрель Пленумлари қарорларини турмушга татбиқ этишга, сарфлашга, КПСС XXVII съездига тайёргарликни меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашга ваъда бердилар.

Ватаннинг юксак мукофотларига сазовор бўлган кишилар ўз нутқларида Константин Устинович Черненконинг нутқлари ва докладлари мамлакатимиз коммунистларининг, барча меҳнаткашларининг бунёдкорлик ғайратини сафарбар этиш учун бебаҳо аҳамиятга эга эканини таъкидладилар. Шу нутқ ва докладларда баён этилган қоида ҳамда хулосалар совет кишиларини ривожланган социализмни такомиллаштириш борасида навбатдаги ва истиқбол вазифалар ҳақидаги равшан тушунча билан қуроллантиради.

Нутқлар зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Мукофотларни топшириш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири К. М. Боголюбов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. Н. Ментешашвили, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. В. Прибитков ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

К. У. ЧЕРНЕНКО Ж. ХАУ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

3 июлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко визит билан Совет Иттифоқига келган Буюк Британия ташқи ишлар ва ҳамдўстлик ишлари министри Ж. Хауни қабул қилди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико қатнашди.

Амалий вазиятда баъзи бир актуал халқаро проблемалар ва Совет — Британия муносабатлари масалалари муҳокама қилинди.

СССРнинг ташқи сиёсий йўли, деб таъкидлади К. У. Черненко уруш хавфини тугатишга, тинчликни мустаҳкамлашга, давлатлар ўртасида ишонч ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга қаратилиб келди ва қаратилаверади.

Совет Иттифоқи дунёда вужудга келган ҳамда АҚШ ва НАТО ҳарбий блоки бузишга интилаётган ҳарбий-стратегик мувозанатнинг ўзгартирилишига йўл қўймайди. Биз Варшава Шартномасидаги ўз иттифоқчиларимиз билан биргаликда мудофаа характеридаги жавоб чораларини кўришга мажбур бўлдик, биз буни эълон қилдик. Башарти, АҚШ ва НАТОнинг у билан бирга бораётган мамлакатлари Американинг ракеталари жойлаштирилишини тўхтатиб, ҳозиргача жойлаштирилган ракеталарни Европадан чиқартириб юбориш чораларини кўрсалар, бундай жавоб чораларига зарурат қолмаган бўлур эди. Айни вақтда Совет Иттифоқи ҳам ўзининг жавоб чораларини бекор қилиш тадбирларини кўрган бўлур эди. Мана шуларнинг ҳаммаси ҳам ўртача олисликка учириладиган, ҳам стратегик ядро қуролларига оид музокараларга йўл очган бўлур эди.

К. У. Черненко халқаро вазиятни соғломлаштириш, қуролланиш пойгасини чеклаш ва қуролсизланиш юзасидан Совет Иттифоқи ўртага қўйган олисни кўзловчи таклифлар комплексига эътиборни қаратди. Совет ҳукуматининг космик фазонинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик таъминланиши учун ҳал қилиниши керак бўлган масалалар комплекси юзасидан ҳеч кечиктирмай музокаралар бошлаш тўғрисида қилган таклифнинг аҳамияти таъкидланди.

Мана шу масалаларнинг ҳаммаси юзасидан Ғарб жавоб қайтариши керак. Бу масалалар юзасидан бир битимга келиниши бутун халқаро вазиятга ижобий таъсир ўтказиши шубҳасиз.

Совет Иттифоқи, деб уқтирди К. У. Черненко, Совет—Англия муносабатлари муттасил ривожлана боришининг тарафдоридир. Аммо бу нарса иккала томонга боғлиқ. Биз, аввалгидек, Англия билан икки томонлама муносабатларни ўзаро манфаат, тенг ҳуқуқлилик, ички ишларга аралашмаслик асосида, иккала мамлакат халқларининг манфаатлари, Европада ва бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида ривожлантиришга кўмаклашишга тайёрмиз.

Ж. Хау, ўз навбатида, Британия ҳукуматининг муҳокама этилган масалалар хусусида нуқтаи назарини баён этди. У Англиянинг Совет Иттифоқи билан муносабатларни яхшилашдан, сиёсий мулоқотни давом эттиришдан манфаатдор эканини айтди.

Суҳбатда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари ёрдамчиси А. М. Александров, СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси В. И. Попов; Англия томонидан — Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси И. Сазерленд, ташқи ишлар министри доимий ўринбосарининг ўринбосари М. Женкинс, ташқи ишлар министрининг катта ёрдамчиси Л. Эпплярд ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

Суҳбат пайти. (ТАСС — ЎзТАГ телефотоси).

СССР Олий Совети Президиумида

Ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришда эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми СССР Енгил саноат министрлиги ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари ишчилари ҳамда инженер-техник ходимларидан катта бир группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Ўзбекистон ССРдан: Халқлар дўстлиги ордени билан— Роза Люксембург номидаги Фарғона пиллакашлик фабрикасининг пилла ўровчиси **Р. М. Трушкина;** «Ҳурмат Белгиси» ордени билан — Фарғона область В. В. Куйбишев номидаги Марғилон ипак комбинатининг тўқувчиси **С. Т. Акбаров,** Дзержинский номидаги Фарғона тўқимачилик комбинатининг ўровчиси **А. А. Антонова,** Охунбобоев номидаги Тошкент бош кийимлар фабрикасининг тикувчи-мотористи **К. Т. Бердиева,** 8-Март номидаги Самарқанд тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористи **К. А. Мардонова,** Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг фильтр-прессчиси **М. А. Мирраҳимов,** Тошкент область Янгийўл пойабзал фабрикасининг бичиқчиси **Х. М. Мирҳамитова,** Фарғона область Қўқон пайпоқ тўқув-йигирув комбинатининг тўқувчиси **Л. Н. Пикалева,** Фарғона область Қўқон пойабзал фабрикасининг бичиқчиси **М. К. Соҳибова,** Сурхондарё область Шўрчи пахта тозалаш заводининг прессчиси **К. Шоимов;** II даража Меҳнат Шуҳрати ордени билан — 8-Март номидаги Самарқанд тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористи **Н. С. Федосеева;** III даража Меҳнат Шуҳрати ордени билан 6 киши, «Шавкатли меҳнати учун» медали билан 7 киши, «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан 8 киши мукофотланди.

Енгил саноат ходимларини мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони область газеталарида тўлиқ эълон қилинади.

дала ишлари КУНДАЛИГИ

ҒАЛЛА — БОЙЛИГИМИЗ

ЎРИМ ҚИЗҒИН

Жиззах районидаги Ленин номли совхоз ғаллазорларида ўрим-йиғим ғоятда қизғин. Коммунист механизаторлардан Равшан Анорбоев ва Жамон Оқбўтаевлар энг яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Уларнинг ҳар бири Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига 500 гектар майдондаги ғаллани ўриш мажбуриятини олган. Бу эса нормада белгиланганидан бир ярим баравар кўп.

Бу йил совхозда ғалла ўриш ва янчишни икки ҳафта ичида ўтказишга қарор қилинди. Бу борадаги ишлар ипатоволиклар усулида олиб борилмоқда. Хўжалик мутахассислари ва илғор механизаторлари қиш мавсумида Ставрополь ўлкасига бориб, бу ерда меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулини ўргандилар. Бу йил мавсумда хўжалик ғаллазорларида экинлар паст бўйли бўлди. Ғаллакорлар нобудгарчиликка йўл қўймаслик учун ўроқ машиналарини пастлатиб ўрадиган қилиб созладилар. Комбайнларнинг бункерлари ва автомашиналарнинг бортлари герметизация қилинди.

(ЎзТАГ).

МАККАЖЎХОРИ

МУСОБАҚА ШАРОФАТИ

● Қамаши районидаги «Қорабоғ» совхозининг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Зулфияхон Пардаева бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси аъзолари 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан маккажўхори дони, 500 центнердан кўкпоя олиш мажбуриятини қабул қилишган. Шу кунларда дала ишлари ана шу мажбуриятга яраша уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ҳар бир туп маккажўхори меҳр билан парвариш қилинаётир.

— Ҳар тупда 2—3 тадан бўлиқ сўта бунёд этилди. Эндиги вазифамиз сўталар сонини янада ошириш ва сердон қилишдир. Бригадамиз аъзолари асосан ёшлар. Улар ўзаро мусобақалашиб ишлашяпти, — дейди бригада бошлиғи.

Ҳозир экинга учинчи сув берилмоқда. Маккажўхори асосан тунда суғорилаётир. Тажрибали сувчилардан Асад Бойматов, Фарҳод Тўхтаев, Акбар Халилов, Номоз Мустафоқуловлар сидқидилдан меҳнат қилиб ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

ҚАТЪИЙ НАЗОРАТ КЕРАК

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ—ҲАММАНИНГ ИШИ

Республиканинг кўпчилик колхоз ва совхозлари беданинг иккинчи ўримини тугалладилар. Сурхондарё, Қашқадарё ва Тошкент областларининг кўпгина хўжаликлари учинчи ўримга тушдилар.

1 июлгача бўлган маълумотларга кўра, Сурхондарё ва Тошкент областларининг колхозлари ҳамда давлат хўжаликлари хашак тайёрлаш топшириғини 34—37 процент бажардилар — ҳар бош шартли чорва мол учун 5—5,5 центнер озуқа бирлиги миқдорида ем-хашак ғамлаб қўйдилар.

Бухоро, Навоий, Жиззах, Хоразм областларининг хўжаликларида ўт ўриш ва ем-хашак тайёрлашнинг аҳволи ташвиш туғдирмоқда, улар хашак тайёрлаш топшириғини атиги 11—20 процент бажардилар. Қорақалпоғистон АССРда бу иш, айниқса, орқада қолиб кетди. Бу ерда тайёрланган бор-йўғи 57 тонна хашак топшириқнинг атиги 8 процентини ташкил этади. Бу — ҳар бош чорва мол учун талаб қилинган 17,3 центнер ўрнига атиги 1,1 центнерга тўғри келади.

Кўпчилик областларда тайёрланган ем-хашакни кўпайтириш суръатлари паст — ҳафтасига топшириқнинг 2—3 процентидан ошмаяпти. Бунинг асосий сабаби — беда ўрими пайсалга солинаётганлигидан, ўз вақтида суғорилмаётганидан иборат. Шунинг оқибатида ўримлар ўртасидаги давр анча узайиб, ҳосилдорлик пасайиб, беда пичанининг сифати ёмонлашиб бормоқда.

Фарғона областида биринчи ўрим салкам бир ой, Самарқанд области хўжаликларида эса 35 кунга чўзилди, иккинчи ўрим 15 кун кейин бошланиб, ҳали ҳам тугалланганий йўқ. Андижон, Сирдарё, Бухоро ва бошқа бир қанча областларнинг колхоз-совхозлари ҳамда кўпгина районлар беданинг иккинчи ўримини 18—20 кун ва ундан ҳам кўпроқ вақт давом эттирмоқдалар. Булунғур, Большевик, Самарқанд, Жалолқудуқ, Бўз районларида ҳамда Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРнинг кўпгина районларида бедапояларнинг 30—50 процентидаги ҳосил ҳамон ўриб олинмаган. Суръат шундай бўлгач, хашак тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши хавф остида қолди. Ғанимат вақтдан фойдаланиб чорвачиликни ғозли ем-хашак билан тўла-тўкис таъминлаш юзасидан қўшимча чоралар кўрилиши керак. Республиканинг айрим районларида оғир шароит вужудга келди, бу жойларда, айниқса, омилкорлик қилиш керак. Ўрим техникасидан, одам ресурсларидан юксак унум билан фойдаланиш, ҳар куни ем-хашак ғамлашга интилиш, бедани қисқа муддатларда ўриб олиш, йирик пояли ўтларни тайёрлаш соҳасидаги ишни авж олдириш, поxолни ҳеч нобуд қилмай йиғиштириб олиш лозим.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Қашқадарё, Навоий, Сирдарё, Хоразм областларининг хўжаликларида АВМ агрегатларининг кўпчилиги бекор турибди, витаминли ўт талқони тайёрлаш шу пайтгача йўлга қўйилмаган. Бу областларда шу қимматбаҳо озуқа тайёрлаш плани атиги 1—4 процент бажарилган. Масалан, Қорақалпоғистонда 26 та агрегатдан еттитаси, Жиззах областида 19 та агрегатдан иккитаси, Қашқадарё областида 19 та агрегатдан учтаси, Хоразм областида 15 та агрегатдан иккитаси ишлатилмоқда. Республиканинг бошқа областларида ҳам кўпгина, агрегатлар бекор турибди ёки ишга солинмаган. Ҳамма агрегатларни зудлик билан ўрнатиш ва уларнинг узлуксиз ишлашига эришиш керак. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ва Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари органлари, Госкомсельхозтехника, район агросаноат бирлашмалари яхши сифатли 187 минг тонна витаминли ўт талқони тайёрлашдан иборат мажбурият бажарилиши учун ҳар бир агрегатнинг иши устидан қатъий назорат ўрнатишлари зарур.

Силос бостириш вақти яқинлашмоқда. Аммо кўпчилик хўжаликларда силос омборлари ҳали тахт қилиб қўйилмаган, маккажўхори ўриш механизмлари ремонти тугалланмаган. Бу йил маккажўхорининг кўп қисми дон учун экилди. Маккажўхори поясини ўз вақтида ўриб олиб силос бостириш жуда муҳимдир. Бу вазифа хўжаликларнинг механизаторлари, мутахассислари ва раҳбарлари зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Маккажўхорининг қуриб, нами қочиб қолган поясига ширали силос массаси қўшиб силослаш, уни намлаш, карбамиддан фойдаланиш керак. Бу ишни одамларга ўргатиш, силос бостириш технологияси билан таништириш учун семинарлар ўтказиш лозим.

Ем-хашакнинг тўйимлилигини сақлаб қолиш ҳам катта резервдир. Бунга ем-хашакни тўғри асраш йўли билан эришилади, афсуски, бир қанча хўжаликларда ем-хашакнинг тўйимлилик сифатларини сақлаб қолишга дуруст эътибор берилмаяпти. Ёмон сақланган пичаннинг тўйимлилиги 10—15 процент пасайишини эсда тутиб, ҳозирнинг ўзидаёқ озуқа сақлаш ва тўғри асраш ғамини емоқ керак. Ем-хашак тўғри ҳисобланишини таъминлаш лозим. Олот районининг 9 та хўжалигида 938 тонна озуқа ошириб ёзилган. Бу эса ем-хашакнинг 24 процентига тўғри келади. Бундай фактлар қаттиқ қораланиши керак.

Кўпгина хўжаликлар суғориладиган ерлардаги донли экинларни йиғиштириб олиб, қайтадан маккажўхори ва бошқа озуқа экинлар экишга киришишларига жиддий эътибор бермоқ керак. Ем-хашак етиштиришнинг бу жуда катта резервидан ҳамма колхоз ва совхозларда кенг фойдаланиш керак.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ем-хашак тайёрлаш суръатларини жадаллаштириш учун қўшимча чораларни кўришлари, РАПО, хўжаликлар раҳбарларининг ем-хашак етиштириш соҳасидаги мажбуриятлар бажарилиши учун бўлган масъулиятини оширишлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми уй-жой-коммунал хўжалиги системасида кўп йил самарали ишлаганлиги, жамоат ҳаётида актив қатнашганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлиги Хоразм область ремонт-қурилиш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Комил Ҳафизович **Енгулатов**ни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МАСЪУЛИЯТ КУЧАЙТИРИЛСИН

Урганч шаҳри саноат корхоналарида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажми йил сайин кўпайиб бормоқда. Шаҳар партия комитети бу масалани доимо диққат марказида тутаётир. У, пленум мажлисларида кўриб чиқилиб, бюро мажлисларида муҳокама этилаётир. Корхона раҳбарларининг ишлаб чиқаришни ўстириш ҳамда маҳсулот сифатини яхшилашга оид ҳисоботлари тез-тез эшитиб турилади.

Партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг бу соҳадаги ҳаракати ўз самарасини кўрсатди. Шу беш йиллик мобайнида истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш 23,5 процент кўпайтирилиб, салкам 14 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Ана шу масалани муҳокама этган область партия комитетининг бюроси шаҳарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленумидан сўнг содир бўлган ижобий ўзгаришни ҳаққоний равишда кўрсатиб ўтди. Айни чоғда мажлисда маҳсулот ишлаб чиқариш, унинг сифатини яхшилаш бўйича олиб борилаётган ишлар КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумида қўйилган вазифалар даражасида эмаслиги қайд этилди. Меҳнат коллективларида резерв ва имкониятлар кўп. Аммо, ундан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Шаҳар партия комитети план интизомига риоя этиш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва етказиб бериш борасида ташкилот раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотларига талабчанликни бўшаштириб юборди. Қабул этилган қарорлар ҳар доим ҳам зарур ташкилотчилик ишлари билан мустаҳкамланмайди. Натижада кўплаб кондитер маҳсулотлари, хўжалик совуни ва яна бошқа айрим кенг истеъмол маҳсулотлари кам ишлаб чиқарилди.

Шуни таъкидлаш керакки, бу борада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленумидан сўнг ишлаб чиқилган тадбирлар зарур даражада масъулият билан бажарилмаётир. Жойларда ана шундай вазият билан келишувчанлик қилинаётир. Аҳолининг талабини область ташқарисидаги корхоналардан келтирилган маҳсулотлар ҳисобига қондириш одат бўлиб қолди. Катта миқдордаги ишлаб чиқариш чиқиндиларидан керагича фойдаланилмаётир. Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш учун мўлжалланган ускуналар бекор қолмоқда.

Айни вақтда шаҳар партия комитети область партия комитетида кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш билан яқиндан шуғуллана бошлади. Барча ишлаб чиқариш бўлинмаларини активлаштириш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Бутун диққат-эътибор ана шу масала билан изчил ва мунтазам шуғулланишга қаратилмоқда.

УСТАВ ТАЛАБЛАРИГА ЭЪТИБОР

Тўрткўл районидаги «Ленин йўли» колхози партия комитети ва правленияси хўжалик фаолияти, деҳқончилик ва чорвачилик самарадорлигини оширишга катта эътибор бермоқда. Коллективнинг ўн биринчи беш йилликдаги иш якунлари бундан далолат бериб турибди. Ўтган уч йилда барча кўрсаткичлар бўйича планлар ошириб бажарилди. Давлатга қўшимча 1700 тонна пахта, 170 тонна дон, 3,8 тонна пилла, анча миқдорда полиз, сабзавот, чорвачилик маҳсулотлари сотилди. Дастлабки иш натижалари хўжалик меҳнат аҳли 1984 йилда ҳам кўтаринкилик билан меҳнат қилаётганлигидан далолат бермоқда.

Бу қувончли факт ва рақамлар коллектив аъзоларининг актив фаолияти, хўжаликда энг муҳим йўналишлар бўйича изчил иш олиб борилаётгани, қишлоқ аҳолиси учун муҳим ҳужжат бўлган колхоз Уставига оғишмай амал қилинаётгани сабабли қўлга киритилганлиги табиий. Район партия комитети колхоз партия комитети ва правлениесининг ишини худди ана шу Устав талабларига қандай амал қилинаётганлиги нуқтаи назаридан ўрганган эди.

Хўжаликда энг муҳим бойлик бўлган ердан ҳамон унумли фойдаланилмаётир. Унинг мелиоратив ҳолати ёмонлашиб бормоқда. Маҳсулот бирлигига қилинаётган сарф-харажат ортиб бораётир.

Партия комитети ва правление Уставда қайд этилган тарбиявий ишларга етарли эътибор бермаётир. Меҳнат интизомини бузувчилар, текинхўрлар билан муросасозлик қилинмоқда. Жумладан, ўтган йили колхоз аъзоларидан 350 киши меҳнат минимумини бажармади. 107 оила бошлиғи хўжаликда ишламайди, уларга нисбатан маъмурий чора-тадбирлар кўрилмаётир.

Колхоз фаолиятини ўрганиш жараёнида бошқа кўпгина камчилик ва нуқсонлар ҳам мавжуд эканлиги аниқланди. Колхозчилар дафтарчасини расмийлаштириш, умумий йиғилишларни ўтказиш, меҳнат ветеранлари ва илғорларни рағбатлантиришда хатоликлар содир бўлмоқда. Хўжалик истиқболига оид масалалар муҳокама этилмайди, иқтисодий таҳлил бюроси расмият учунгина ташкил этилган.

Райком бюроси шу каби камчиликларни таъкидлаб, хўжалик раҳбарларига ўз фаолиятларини колхоз Уставига мувофиқ равишда йўлга қўйиш вазифасини топширди.

ЮБИЛЕЙГА МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

КИМЁГАРЛАР ЗАФАРИ

*** Қўқон суперфосфат заводи ишчи-хизматчилари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбурият ҳисобига сўнгги тонна минерал ўғитларни жўнатдилар. Таркибида юз процент тўйимли моддаси бўлган қўшимча 5 минг тонна ўғит республика пахтакорларига мўл «оқ олтин» етиштириш учун ёрдам берадиган ҳосил хамиртурушидир.**

Корхонада бригада методи кенг жорий этилмоқда, цехлар янги техника билан қайта қуроллантирилмоқда. Булар белгиланган режадан ўзиб кетиш имконини бераётир. Натижада меҳнат унумдорлиги планда белгилангандан 10 процент ортди. Кимёгарлар йил охиригача пландан ташқари яна камида 2 минг тонна ўғит ишлаб чиқаришни мўлжалламоқдалар.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА

*** Навоий цемент заводида биринчи цемент тегирмони яна тўла қувват билан ишлай бошлади. Бу эса қурилмани капитал ремонт қилиш графигида белгиланганидан икки баравар тез рўй берди. Йириклаштирилган узелларни йиғишда илғор усулдан фойдаланилди, тегирмонни қисқа муддатда ремонтдан чиқаришга эришилди. Бу ишда В. Манков, В. Трофимов сингари тажрибали мутахассислар ўрнак кўрсатишди.**

Ҳозиргача корхонада 7 минг тонна цемент ишлаб чиқарилди ва белгиланган графикдан ўзиб кетилди.

ИШЧИ ОШХОНАЛАРИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ХЎРАНДАЛАР МАМНУНМИ?

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг умумий овқатланиш бошқармаси диққатига

К. Е. Ворошилов номли Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи пойтахтимиздаги энг кекса корхоналардан бири. Бундан 57 йил муқаддам 1927 йилда ярим ҳунармандчилик устахоналаридан ташкил топган бу завод ҳозирги кунда республикамиздагина эмас, балки мамлакатимизда пахта териш машиналари ишлаб чиқарадиган ягона йирик саноат корхонасидир. 7 мингдан ортиқ ишчи ва хизматчини бирлаштирган аҳил коллектив ўн биринчи беш йиллик уч йили мобайнида йилига 10 мингдан ортиқ пахта териш машинаси тайёрлашга эришди. Завод муҳри босилган маҳсулотлар 20 дан ортиқ чет мамлакатларга, шу жумладан Греция, Ангола, Мозамбик, Болгария ва бошқа мамлакатларга экспорт қилиняпти.

Корхона коллективи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш учун зарбдорчасига меҳнат қилмоқда. 180 бригада коммунистик меҳнат бригадаси юксак номини олиш учун курашмоқда. 10-цех пайвандловчиларидан Б. Идрисхўжаев 1989 йил декабрь ойи ҳисобига, У. Тошпўлатов 1986 йил ноябрь ойи ҳисобига, 14-цех фрезерчиси В. Шумицкий 1987 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Завод маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари машинасозлар меҳнат шароитини яхшилаш, уларнинг вақтида дам олиб, унумли меҳнат қилишлари учун тегишли шароит яратиш ҳақида ғамхўрлик қилмоқда. Барча цехларда маиший хизмат тармоқлари бор. Завод территориясида миллий таомлар ошхонаси ва чойхона, қуюв цехида комплекс овқатларни олдиндан тайёрлаб қўядиган махсус ошхона, парҳез таомлар ошхонаси ҳамда марказий ошхонадан ташқари 7 та буфет, марказий ошхонанинг кондитер цехида тайёрланадиган кондитер маҳсулотлар ҳамда ярим фабрикатлар билан савдо қилувчи магазин ишлаб турибди. Магазинда махсус буюртмалар столи ҳам мавжуд. Магазин коллективи буюртмаларни ўз вақтида бажариб, буюртмачиларнинг олқишига сазовор бўлмоқда.

Парҳез таомлар ошхонасининг овқатланиш залида бўлганимизда хўрандалар билан суҳбатлашдик.

— Овқатларнинг сифатидан шикоятимиз йўқ, таомлар мазали, — дейди 11-цех ишчиси Л Жукова. — фақат бир нарса — залнинг иссиқлиги бизни ранжитади. Ишлаётган цехимиз ҳам иссиқ. Кондиционерлар эса бор. Лекин улар ишлатилмайди. Хўжакўрсинга, савлатга ўрнатилган.

Марказий ошхонадамиз. Бу ерда ишчилар тез, навбат кутмасдан овқатланишади. Қолган бўш вақтларини кўнгилли ўтказишлари учун барча қулайликлар мавжуд. Овқатларни тарқатиш, идиш-товоқларни йиғиштириб, идиш ювиш хонасига элтишгача бўлган жараёнлар механизациялаштирилган. Лекин овқатларнинг сифати талабларга жавоб бермайди. Ҳозир айни пишиқчилик. Лекин бу ерда ҳўл мева, турли салатлар йўқ. Бу ҳақда яхшиси хўрандаларнинг фикрини эшитайлик.

— Овқатларни хафсаласизлик билан тайёрлашади. Ҳар куни бир хил овқат ва бир хил гарнир. Ҳар куни борщч тайёрлашяпти. Сувда маза бору, унда маза йўқ. Овқатларга укроп, селдер каби ошкўклар ишлатилмайди, — дейишди 15-цех созловчи-токари А. Токарев ва автоматчи-токарь В. Кокшев ўртоқлар.

Миллий таомлар ошхонасининг бригадир ошпази Карим Соипов ошхонага келтирилаётган помидор, бодринг каби қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг сифатсизлиги ҳақида гапирди. Оталиқ хўжаликлардан келтиралаётган бодринглар сарғайиб кетган, помидорларнинг эса ярмиси эзилиб, сув бўлиб кетяпти.

Корхона ишчи ва хизматчиларига хизмат кўрсатаётган **Ҳамза район умумий овқатланиш трестининг 7-ошхонаси раҳбарлари ана шу камчиликларни бартараф этиш учун зарур чора-тадбирлар кўришлари даркор.**

Ленин район ошхоналар трестига қарашли ишчи ошхоналарида ҳам аҳвол бундан қолишмайди. 1-нон заводи территориясидаги ошхонада (ошпаз Одил Азаматов) ёз неъматларидан ҳеч вақо ҳам йўқ. Менюда атиги икки хил овқат кўрсатилган. 6-ошхонанинг нон заводидаги точкасидагина эмас, «Подьемник» заводидаги точкасида ҳам ишчиларга яхши хизмат қилинмаяпти. **Шу куни 6-ошхонага қарашли ҳамма точкаларда мева-чева, помидор салатлари бўлмади.** Биз бунинг сабабини суриштириб ошхона мудири Асрор Муҳиддиновга учрашдик.

— Нега помидор бўлмаганлигини ҳозир суриштирамиз, — деди мудир ва қаёқларгадир телефон қилиб бир кун олдин ошхона базасига помидор келтирилмаганлигини аниқлади.

Хўш, мудир Асрор Муҳиддинов ошхоналарнинг тегишли маҳсулотлар билан таъминланишини контрол қилмаса нима иш билан шуғулланади?

Трестга қарашли 4-ошхонада ҳам аҳвол шундай. Ошхона ишлаб чиқариш мудири Рихсивой Соиповнинг таъкидлашича, бир ҳафтада ошхонага уч кунгина помидор келтирилган. Айни пишиқчилик бўлишига қарамай ошхонага олмадан бошқа бирон хил мева келтирилган эмас.

Шуни айтиш керакки, шаҳардаги ошхоналарни ОРК деган ташкилот, яъни улгуржи-чакана савдо идораси мева ва сабзавот билан таъминлайди. Бу ташкилот колхоз ва совхозларда етиштирилган маҳсулотларни тайёрлаб ўша хўжаликлардаги базасига келтиргунча бир кун вақт ўтса, бу маҳсулотлар шаҳар ошхоналарига етиб келгунча яна бир кун вақт кетади. Учинчи кунигина хўрандаларга етиб боради. Бунгача келтирилган бодринглар сарғайиб, помидорлар эзилиб, сифати йўқолади. Шунинг учун ҳам шаҳар ошхоналарини тез бузиладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашни тўғри йўлга қўйиш, яъни бевосита даладан ошхоналарга келтириш мақсадга мувофиқдир.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, **ОРК раҳбарлари ишчи ошхоналарини керакли маҳсулот билан таъминлаб туришни иккинчи даражали вазифа деб ҳисобламоқдалар.** Акс ҳолда идорага қарашли магазинларда олхўри, ўрик ва бошқа мевалар билан савдо қилиш бошланган бир пайтда ошхоналарга бундай мевалар келтирилмаганлигини қандай изоҳлаш мумкин!

Айни пишиқчилик пайтида станок ёнида тер тўкаётган ишчилар ёз неъматларидан баҳраманд бўла олмасалар. Буни қандай хизмат деб аташ керак?

Ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат унумдорлиги умумий овқатланиш корхоналарида хизмат кўрсатиш маданиятига кўп жиҳатдан боғлиқ. Шундай экан, умумий овқатланиш корхоналари ва таъминотчилар ишчиларни тотли таомлар билан, ёз неъматлари билан таъминлаш учун ҳамма чораларни кўришлари керак.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

СОВЕТ—АНГЛИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

3 июлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советн Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Буюк Британия ташқи ишлар ва ҳамдўстлик ишлари министри Ж. Хау ўртасидаги музокаралар давом эттирилди.

Халқаро проблемалар хусусида фикрлашув чоғида иккала томон дунёдаги кескинлик кучайганлиги хусусида ташвиш билдирди.

А. А. Громико К. У. Черненконинг баёнотларига эътиборни жалб қилди, бу баёнотларда амалий ташаббуслар кенг комплексида мужассамлаштирилган тинчликни мустаҳкамлаш сиёсатига Совет Иттифоқининг мунтасил содиқлиги тасдиқланган.

Космик фазонинг ҳарбийлашувига йўл қўймаслик ва шу мақсадда, Совет ҳукуматининг баёнотида таклиф қилинганидек, Совет—Америка музокараларини ўтказиш юзасидан шошилинч чоралар кўрилиши зарурлиги уқтирилди. Космосдан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланиш инсон ақл-заковатининг бунёдкорлик имкониятларини кенгайтиради, инсоният бахт-саодати йўлида илм-фаннинг ҳамма соҳаларидаги ютуқлари учун янги уфқлар очади.

Европа қитъасидаги вазиятни кўриб чиқиш чоғида А. А. Громико Ғарбий Европада Американинг янги ядро ракеталари жойлаштирилиши — бунинг учун Буюк Британия ҳукумати ҳам жавобгар — уруш хавфининг кучайишига олиб келганлигини таъкидлади. Ҳали ҳам аҳволни тузатиб қолиш учун вақт бор. Ҳозиргача жойлаштириб қўйилган ракеталарни олиб чиқиб кетишга, айни вақтда жавоб чораларини бекор қилиш тадбирларини амалга оширишга олиб борадиган чораларнинг кўрилиши ядро қуроллари хусусидаги музокараларни қайтадан бошлаш учун асос яратади.

Ж. Хау НАТО мамлакатларининг шу мамлакатлар раҳбарлари Вашингтон сессияси қарорларидан маълум бўлган ва музокараларнинг қайтадан бошланишига, халқаро вазиятнинг яхшиланишига кўмаклашмайдиган позициясини такрорлади.

Буюк Британия ҳукумати Ғарб билан Шарқ ўртасидаги муносабатларда мулоқот ва кўпроқ ишонч бўлиши тарафдоридир, деб даъво қилди у.

Совет томони дунёдаги вазиятни соғломлаштириш учун бир нарса кераклигини — Совет Иттифоқининг ядро уруши хавфини тугатишга, барча мамлакатлар ўртасида ўзаро ишонч ва тенг ҳуқуқли ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлашга қаратилган конкрет таклифларига АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари, шу жумладан Англия ҳам ижобий руҳда жавоб беришлари лозимлигини уқтирди.

Дунёнинг турли районларидаги можароли вазиятларни бартараф этиш йўллари хусусида фикрлашиб олинди.

Яқин Шарқдаги аҳволни кўриб чиқиш пайтида регион проблемаларини атрофлича сиёсий бартараф этиш зарурлиги таъкидланди. Барча манфаатдор томонлар, шу жумладан Фаластин Озодлик ташкилоти иштирокида халқаро конференция чақириш — бунга эришишнинг энг равшан йўлидир, деб уқтирди А. А. Громико. АҚШ ва бошқа Ғарб давлатларининг Ливан ички ишларига аралашувини тўхтатиш зарурлиги таъкидланди.

АҚШнинг Марказий Америка давлатларига нисбатан агрессив хатти-ҳаракатлари сабабли Марказий Америкада келиб чиққан кескин аҳволга совет томони эътиборни қаратди. Регионнинг проблемалари халқларнинг ўз тақдирини ўзи ҳал этишдан иборат дахлсиз ҳуқуқига риоя этиш асосида музокаралар йўли билан ҳал қилиниши мумкин ва лозим.

Совет-Англия икки томонлама муносабатлари масалалари турли соҳаларда бу муносабатларни ривожлантириш учун мавжуд имкониятлар нуқтаи назаридан кўриб чиқилди.

Музокаралар амалий вазиятда ўтди.

* * *

Ж. Хау шу куниёқ ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда уни А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

Ўромитан тўқимачилик-галантерея фабрикасининг коллективи тайёрланаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқда. Комсомол-ёшлар бу ишда алоҳида намуна бўлишяпти. Суратда: Сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқараётган каштачи М. Ҳидаева.

А. Мирзажонов фотоси (ЎзТАГ).

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

СТОКГОЛЬМ. АҚШ, Канада ва Буюк Британия маъмурларининг йўл қўйиб бериши сабабли шу мамлакатлар территориясида ҳаракат қилаётган сепаратчи марказлар Панжоб штатидаги экстремист унсурларнинг ҳукуматга қарши қаратилган фитналарига йўл-йўриқ кўрсатиб турдилар ва уларни пул билан таъминладилар. Ҳиндистон бош министри Индира Ганди Швецияда чиқадиган «Дагенс нюхетер» газетасида босилган суҳбатида шу ҳақда гапирди. Ана шу давлатларнинг ҳукуматлари, деб таъкидлади Индира Ганди, экстермист унсурларнинг Ҳиндистон территориал бутунлигига путур етказиш мақсадини кўзда тутган фаолиятига чек қўйишлари керак эди. Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи Панжобдаги вазиятнинг кескинлаштирилганлиги учун бутун жавобгарлик мутаассиб кишилар, қурол-яроғ ва қора дори сотувчилар, жиноятчи унсурлар зиммасига юкланади, деб уқтирди.

(ТАСС).

БИРДАМЛИК МИТИНГИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америка жамоатчилигининг кенг доиралари АҚШда сиёсий жабр-зулмга қарши, «эркин дунё» қалъаси қамоқхоналарида азоб чекаётган тутқунларнинг дарҳол озод қилиниши учун норозилик билдирмоқдалар. Бир қанча антиимпериалистик ташкилотларнинг ташаббуси билан Нью-Йоркда бўлиб ўтган митинг қатнашчилари ана шундай қатъий талаб билан чиқдилар.

Қаттиқ ирқий камситишга ва социал зулмга қарши чиққанликлари учун айбланган минг-минглаб кишилар, дейди «Африка халқи янги ташкилоти»нинг вакили Шахим Жаббар, Америка турмаларида азоб чекиб ётибдилар.

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВЬЕНТЬЯН, (ТАСС). Бу ерда Вьетнам Социалистик Республикаси, Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Кампучия Халқ республикаси ташқи ишлар министрларининг навбатдаги конференцияси очилди. Конференцияда региондаги вазият ва Ҳинди-Хитой мамлакатлари билан АСЕАН давлатлари ўртасида мулоқот ўтказиш тенденциясини янада ривожлантириш юзасидан конкрет тадбирлар муҳокама қилинади.

ЛХДР ташқи ишлар министри Пхун Сипасет конференцияни очиш вақтида нутқ сўзлаб, Америка империализмининг авантюристик милитаристик сиёсати ҳозирги вақтда халқаро аҳвол кескинлашганлигининг асосий сабаби бўлаётганлигини айтди. У Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг изчил, амалий ташқи сиёсати Ер юзида тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолиш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Пекиннинг гегемончилик сиёсати, деб уқтирди Пхун Сипасет, жануби-шарқий Осиёда вазиятнинг кескин ёмонлашувига олиб келди. Хитой маъмурлари Ҳинди—Хитой мамлакатлари билан АСЕАН давлатлари ўртасида тинч ижобий мулоқот ўтказиш тенденциясини барбод этиш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилмоқдалар.

БОЛИВИЯДАГИ ВОҚЕАЛАР ХУСУСИДА

ЛА-ПАС. (ТАСС). Боливия хавфсизлик органлари Эрнан Силес Суасонинг демократик ҳукуматини ағдариб ташлаш мақсадида қилинган фитнада қатнашган, деб шубҳаланган 50 кишини қамоққа олди. Қамоққа олинганлар орасида мамлакат вице-президенти шахсий соқчиларининг бошлиғи майор Л. Ардайя, бир неча бошқа ҳарбий ва сиёсий арбоблар бор. Боливия президентини ўғирлаб кетиш операциясига бевосита раҳбарлик қилган подполковник Р. Саравиа қамоққа олинишдан қутулиб қолди. Давлат тўнтариши қилишга уринишга бош қўшган полиция махсус «Леопард» бўлинмасининг бошлиғи подполковник Х. Линарес Боливия маъмурларидан қутулиш учун Венесуэланинг Ла-Пасдаги элчихонасига яширинди.

Фитначиларнинг буйруғи билан ўғирланган президентни ўн соат мобайнида ҳибсга олиб турган «граждан кийимидаги 6 номаълум киши» Аргентина элчихонасига яширинди. Шу ўн соатдан кейин президентга содиқ кучлар уни озод қилишга муваффақ бўлган эдилар. «Биз ҳамма нарсага, ҳатто президентни ўлдиришгача тайёр эдик, бундай қилиш фитнанинг бир қисми эди», — дейди жиноятчилардан бири бу ерда чиқадиган «Пресенсиа» газетасининг фотомухбирига.

Боливиянинг энг катта касаба союз бирлашмаси — Боливия ишчилар марказининг даъватига биноан мамлакатнинг кўпгина шаҳарларида Э. Силес Суасонинг демократик ҳукуматини қўллаб-қувватлашга бағишланган юришлар ўтказилмоқда. Боливия ишчилар маркази бу ерда тарқатган баёнотда таъкидланишича, шанба куни ҳукумат бошлиғи «сиёсий сабаблар билан» ўғирлаб кетилган эди, деб таъкидланади.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр, Боливия президентининг ўғирланиши билан алоқадор бўлган жиноий ҳаракатни қоралади. Бу ерда маълум бўлишича, Никарагуа, Аргентина, Мексика, Венесуэла, Перу, Эквадор, Колумбия, Испания, Португалия, бошқа бир қанча мамлакатларнинг ҳукуматлари Ла-Пасда давлат тўнтариши қилиш йўлидаги уринишни қораладилар.

ПАРИЖ. (ТАСС). Республиканинг кенг тараққийпарвар кучлари қудратли қарши ҳаракати туфайли Боливиянинг демократик ҳукуматини ағдариб ташлаш учун реакцион юқори табақа ҳарбийлар қилган уриниш барбод этилди, деб ёзади Францияда чиқадиган «Юманите» газетаси. «Матэн» газетасининг таъкидлашича, Боливия ишчилар синфи ҳукуматга қарши фитнани барбод этишда алоҳида роль ўйнади.

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). Аргентина ташқи ишлар министри Данте Капутонинг бу ерда айтишича, Боливия президенти Э. Силес Суасони ўғирлашда қатнашган ва Аргентинанинг Ла-Пасдаги элчихонасига яширинган олти жиноятчи унсурга Аргентина сиёсий бошпана бермайди.

ОММАВИЙ НОРОЗИЛИК

ЛОНДОН. (ТАСС). Британиянинг Чизуэлл ҳарбий базаси олдида АҚШ Британия оролларида қуролли кучларини кўпайтираётганлигига қарши оммавий норозилик намойиши бўлиб ўтди. Минг-минглаб Британия тинчлик тарафдорлари консерваторларнинг база территорияси бир қисмини америкаликлар қўмондонлигига топширишига қарши қатъий норозилик билдириш мақсадида ядровий қуролсизланиш учун ҳаракат оммавий жамоат ташкилотларининг раҳбарлари бошчилигида бу ерга келдилар. Намойишни тарқатиб юбориш учун полиция сафарбар этилди. Юздан кўпроқ киши қамоққа олинди.

ЯНГИЛИКЛАР

● ЛЬВОВ

СССР Фанлар академиясининг физика-механика институтида оригинал универсал дефектоскоплар яратилди, уларнинг ёрдамида металл тезда контрол қилинади, ичидаги ёриқлар, нуқсонлар ва коррозиялар топилади. Янги приборлар машинасозлик, приборсозлик, авиацияда кенг кўламда қўлланилади. Улар технологик жараёнларни тез контрол қилиш, маҳсулот пухталигини оширишга ҳам имкон беради. Институтнинг тажриба ишлаб чиқаришида шу дефектоскопларни тайёрлаш йўлга қўйилди.

● ЛЕНИНГРАД

Ленинграддаги «Гипрогор» институтининг лойиҳачи ходимлари абадий музликда жойлашган Северо-Байкальск шаҳрини иситиш учун қуёш энергиясидан фойдаланишни таклиф қилдилар. Бу иш қозонхоналарни камайтириб юборади, бинобарин, ҳавога чиқадиган тутунлар ҳам камаяди. Бу ерда ишлаб чиқилаётган план ечимларидан биргинаси шундай. Бу план Шимолий Байкалда экологик мувозанатни сақлашда иш беради.

● САРАНСК

Саранск касаба союзлари маданият саройи халқ ҳаваскорларининг «Литова» ансамбли Болгарияга қилган гастроль сафаридан қайтиб келди. Коллектив София, Габрово, Варна, Плевень шаҳарларида концертлар берди, Георгий Димитров номли халқаро ёшлар марказининг 25 йиллиги байрамида қатнашди. Автоном республика музика санъатини пропаганда қилувчи мордва артистлари бундан аввал ҳам чет элларда бўлганди. Бутуниттифоқ ва Бутунроссия ҳаваскорлар бадиий ижодиёти конкурсларининг бир неча бор ғолиби бўлган бу ансамбль қардош мамлакатнинг қўшиқ ва рақслари билан ўз репертуарини тўлдирди.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ҲАЙДОВЧИЛАР ЭЪТИБОРИГА

ЭҲТИЁТ ТАСМАСИНИ ТАҚИНГ!

*** «Автомашина орқа ўриндиғида ўтирган кишилар учун ҳам эҳтиёт тасмасини тақиш лозим», — инглиз йўл хизмати мутахассисларининг фикри ана шундай. «Таймс» газетасида эълон қилинган тадқиқотлар натижаларига кўра орқа ўриндиқдаги пассажирлар учун ҳам тасма тақилишининг жорий этилиши йўл тасодифларининг 20 фоиз камайишига олиб келган. Бундай тасодиф туфайли жароҳатланганларнинг фақат 35 процентигина шифохона ёрдамига муҳтождир. Ҳисоб-китобларга мувофиқ ҳар йили бундай тасма ёрдамида 300 инглиз кишиси ўз ҳаётини сақлаб қолиши мумкин.**

АНА, ХОЛОС!

КЎЗГУГА БОҚИБ

*** Стокгольм шаҳрининг универсал магазинларидан бирида швециялик психологлар ажойиб тажриба ўтказдилар. Залга улкан кўзгу ўрнатилди ва ёпиқ камера орқали кишиларнинг унга боқишлари кузатилди. Мутахассисларни бир савол қизиқтирарди: кўзгуга эркаклармидёки аёллар кўп қарашадими! Бир кун мобайнида залдаги кўзгуга 412 хотин-қиз... 778 эркак қараган. Хотин-қизлар ўз сочларини тўғрилаш учун қарашса, эркаклар кўзгуга ўз-ўзларидан ҳавасланиш учун қарашар экан.**

КАПИТАЛ ДУНЁСИДА

ПОЛИЦИЯ ҒАФЛАТДА ҚОЛДИ

*** Тунда ўғрилар Римдаги банклардан бирига кириб, у ерда жойлашган 350 сейфнинг барчасини очишга эришган. Бир неча миллион доллар (ҳозирча бу миқдор аниқ эмас) маблағ ўғирлаган қароқчилар сейфлар турадиган махсус хонани яна беркитиб изсиз йўқолишган.**

Фақат эрталабгина полиция банк эшиклари қулфланмаганлигини пайқаган.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

Омма билан жонли мулоқот

ДИЛ ОРАЛАБ

Меҳнаткашларни қабул қилиш, ариза ва шикоятларни синчковлик билан ўрганиш ва уларни ўз вақтида ҳал этиш ғоят муҳим вазифадир. Қува шаҳар Совети ижроия комитети КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ва СССР Министрлар Советининг кўрсатмалари асосида корхона, ташкилот ва муассасалар фаолиятини меҳнаткашларни қабул қилиш, ариза-шикоятлар билан ишлашни такомиллаштиришга қаратмоқда.

Шаҳар Советида меҳнаткашлар ҳафтанинг олти кунида қабул қилиняпти. Келувчилар график асосида ижроком раиси ўринбосарлари, секретарь, ташкилий ва умумий бўлим мудирлари қабулида бўладилар. Шаҳардаги корхона ва ташкилотларда, меҳнат коллективларида ҳам ана шундай қатъий тартиб ўрнатилган.

Кейинги йилларда шаҳар Совети ижроия комитети, унинг бўлим ва бошқармалари меҳнаткашларни қабул қилиш ариза-шикоятларни ўрганиш ва уларни ҳал этишда муайян тажриба тўплади. Бу ерда меҳнаткашларни қабул қилишдан илгари уларнинг аризаларини ёздириб олиш практикаси қўлланилмоқда. Дастлаб аризада кўрсатилган масалалар ўрганиб чиқилиб, қабул куни аризачига аниқ жавоб айтилади. Агар аризада қўйилган бирор масаланинг ҳал қилиниши узоқ муддатни тақозо этадиган бўлса, бундай ҳоллар сабаби тушунтирилади.

— Ўтган йили шаҳар Совети ижроия комитети томонидан 470 граждан қабул қилинди,— дейди ижроия комитет раиси М. Шералиев.— Бу йилнинг ўтган ойларида 60 дан зиёд киши қабулда бўлди. Гражданлар шахсий масалалар билан бирга ижтимоий аҳамиятга молик бўлган масалаларни ҳам кўтариб чиқмоқдалар. Масалан, Ҳамзахон Умарова консерва заводининг чиқиндилари атроф-муҳитни мусаффо сақлашга ҳалал бераётганини ёзган эди. Бу масала юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Заводда трубалар ётқизилиб, канализация ишга туширилди. Бир гуруҳ пенсионерларнинг талабларига мувофиқ автобус тўхтайдиган бекатларга соябонлар қуриш ишлари бошлаб юборилди.

Шаҳар ижроия комитети раҳбар ходимлари гражданларнинг қимматли вақтларини тежаш мақсадида улар ишлаётган ва яшаётган жойларнинг ўзида қабул уюштирмоқлар. Бу практика ҳам яхши натижа беряпти. Шунингдек, «Очиқ хатлар куни» гражданларнинг орзу-истакларини ўрганишда муҳим аҳамият касб этаётир. Яқинда Федченко поселкасида ўтказилган «Очиқ хатлар куни»да меҳнаткашлар билан юзма-юз мулоқотда бўлинди. Йиғилганлардан кўпгина саволлар тушди. Айни пайтда улар кўтарган масалалар асосида кўчаларни ёритиш, телефон автоматлар ўрнатиш, кафе ва спорт комплекслари қуриш сингари масалалар ҳал этиляпти.

Ижроия комитет меҳнаткашларни қабул қилиш ва ариза-шикоятлар билан ишлаш юзасидан корхона, ташкилот маъмуриятларининг ҳисоботини мунтазам эшитиб бораётир. Қува пахта тозалаш заводи, ғалла маҳсулотлари комбинати, тикувчилик фабрикаси, мебель комбинати, 66-автокорхона маъмуриятларининг ҳисоботлари ана шу коллективларда меҳнаткашлар қабул қилишни ва хатлар билан ишлашни яхшилаш имкониятини яратди.

Шикоят ва аризаларнинг келиб чиқиш сабабларини аниқлаш бўйича ҳам актив иш олиб борилиб, бу масала бўйича анкета тарқатиш усули юқори самара бераётир. Ўтган йили ўтказилган ана шундай тадбир туфайли кенг жамоатчилик фикри аниқланиб, шаҳарда меҳнаткашлар ва уларнинг фарзандларининг дам олишини ташкил этиш, корхоналарда иш сифатини яхшилаш ва кадрлар билан таъминлашда жиддий камчиликлар мавжудлиги аниқланди.

Шаҳар Совети ижроия комитети кундалик фаолиятини янада яхшилаш, меҳнаткашларни қабул қилиш ва ариза-шикоятлар билан ишлашни юксак талаблар даражасига кўтаришга алоҳида аҳамият бериб, КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми кўрсатмаларини оғишмай ҳаётга татбиқ этмоқдалар.

Б. ХОЛМАТОВ,
Совет Ўзбекистони»нинг жамоатчи мухбири.

- *Фарзандлар камолоти ота-она фароғати*
- *Касбга меҳр қўйганлар*
- *Хатга эътибор—элга эътибор*
- *Эл дастурхони тўкин бўлсин*

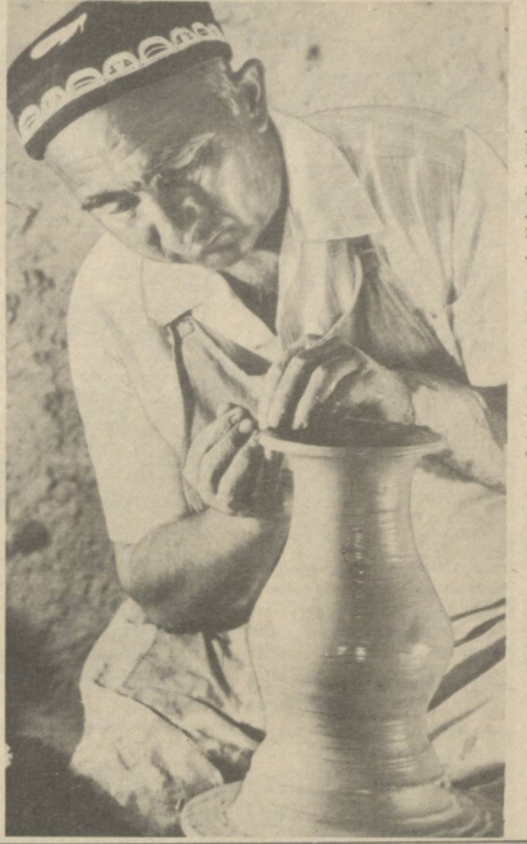

КУЛОЛ

Бу касб воҳада қадимдан машҳур. Халқ ҳунармандчилигининг бу тури кейинги йилларда, айниқса, равнақ топмоқда. Кўпгина шаҳар ва қишлоқларда, посёлкаларда бу касб эгалари — кулолчилар сулоласи қизғин иш олиб бормоқда.

Янгиариқ районидаги Каттабоғ қишлоқ аҳли моҳир уста Султон Отажоновни ҳурмат қилишади. Устанинг қўлида сайқалланаётган турли хил сопол буюмлар ўзининг пишиқлиги, бежиримлиги ва нафислиги билан ажралиб туради.

С. Отажоновнинг нақшинкор сопол асарлари халқ ҳунармандчилигининг халқаро, Иттифоқ ва республика виставкаларида яхши баҳоларга сазовор бўляпти.

Суратда: Уста Султон Отажонов қизғин иш устида.

Қ. Отаев фотоси.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

ҚОРАКЎЛ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Бир группа газетхонлар хати юзасидан текшириш ўтказилди. Район «Олға» газетасида «Шапкаси турли-турли» сарлавҳали танқидий мақола босилгандан сўнг район ички ишлар бўлими текшириш ўтказиб, унда кўрсатилган фактлар қисман тасдиқланганини қайд этади.

Текшириш якунлари «Коммунизм» колхози партия комитетининг умумий йиғилишида кенг муҳокама қилиниб, коммунист Шокир Шодиев омбор мудирлиги вазифасидан четлатилди ва унга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

ФАРҒОНА РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Райондаги Аввал қишлоқ Совети территориясида яшовчи бир группа ёшлар томонидан ёзилган шикоят хат юзасидан махсус комиссия текшириш ўтказганда унда келтирилган фактлар қисман тасдиқланди.

Қишлоқдаги кино залининг ифлослигига йўл қўйган бош киномеханик Ғ. Тожалиев район кинолаштириш дирекцияси томонидан огоҳлантирилди, контролёр Р. Алимқуловага қаттиқ ҳайфсан берилди.

Киносеансларининг сифатли намойиш қилиниши устидан кундалик назорат ўрнатилди.

«Фарғона» совхози балансида турган ҳаммом тўғрисида кўрсатилган камчиликлар тўғри, деб топилди. Ҳаммом мудири ишдан четлатилиб, янги мудир тайинланди. Ҳаммомнинг иситиш системасини ва биносини ремонт қилиш ишлари бошлаб юборилди.

ЎН САККИЗ ФАРЗАНДЛИ ОИЛА

ҲАВАСИНГИЗ КЕЛАДИ

Мамлакатимизда минглаб кўп болали оилалар бахтли ҳаёт нашидасини сурмоқдалар. Ана шундай оилалардан бири Оқдарё районининг «Янгиобод» колхозида яшовчи кўп болали она Асалой Эралиевани кўпчилик яхши танийди. Юқори Ровот қишлоқлик Алибой ака билан Асалой опа шу ерда туришади, деди қўшниларидан бири бизга унинг уйини кўрсатиб юборар экан. Асалой опа бизни очиқ чеҳра, ҳурмат билан кутиб олди. Унинг ўз турмушидан мамнун эканлигини пайқаш қийин эмас.

Асалой опа бу йил 51 баҳорни қаршилаяпти. Бахтиёр оиланинг соҳибаси бўлмиш Асалой Эралиеванинг 18 фарзанди: 7 ўғил, 11 қизи бор. «Тўнғич фарзандим дунёга келганига ҳам 34 йил бўлди», — дейди Қаҳрамон она. Ҳозир Маҳбубанинг олти нафар фарзанди бор, шу колхозда меҳнат қилиб келмоқда. Раҳима ҳам турмуш ўртоғи билан тинч ҳаёт кечиряпти. Шерали Бекобод шаҳрида ички ишлар бўлимида инспектор, Сожида тикувчи. Мавжуда райондаги «Дахбед» совхозида яшайди. Нурали, Бегали Совет Армияси сафида ўз бурчларини адо этмоқдалар. Фурқат, Бувинисо, Нодира, Насиба, Набижон, Мансур, Гулчеҳра, Коммуналар эса мактабда таҳсил кўришяпти. Валижон, Лутфия болалар боғчаси ва яслисида тарбияланишмоқда. Катта оиланинг энг кичиги Зулфиядир.

Асалой Эралиева колхозда дастлаб сут-товар фермасида ишлади, кейинчалик пиллачиликда анча тажриба тўплади. Бу соҳадаги билимларини фарзандларига ўргатди.

Бу бахтли оила ҳам партия ва ҳукуматимизнинг моддий ва маънавий ёрдамидан баҳраманд бўляпти. Оқдарё район Совети ижроия комитетининг қарорига кўра, 1981 йилда колхоз правлениеси томонидан юз сўм миқдорида пул белгиланди. 1981 йилда эса битта сигир бепул берилиб, уйи капитал ремонтдан чиқарилди. Моллари учун эса хўжалик томонидан етарли ем-хашак ажратилган. Учта боласи учун ҳар ойда 40 сўм миқдорида нафақа олмоқда. Кенжа фарзанди туғилганида давлат томонидан 250 сўм пул берилди. Бу оилага медицина ходими ва малакали врач бириктирилган.

— Меҳнат қилган кам бўлмайди, — дейди Қаҳрамон она. — Шу боисдан уй-рўзғор буюмларимиз етарли, енгил автомашинамизгача бор. Эл қатори яхши яшаб келмоқдамиз.

Ҳақ гап, Асалой ва Алибой Эралиевлар оиласига ҳаманинг ҳаваси келади.

Т. ШОМИРЗАЕВ,

Суратда: Эралиевлар оиласи.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ИЛҒОР ОПЕРАТОР

Галина Морозовани районда яхши танишади. У Сергели саноат комплексининг илғор ва тажрибали операторларидан. Унинг шу касбдаги иш стажи ўн йилдан ошиб қолди.

Ташаббускор оператор Г. Морозова Ўзекистон ССР ва республика Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейини муносиб тўёналар билан нишонлаш учун мусобақалашиб меҳнат қилаётир. Унинг меҳнат календарида беш йиллик тўртинчи йилининг биринчи ярми барвақт тугалланган.

А. АБДУСАМАТОВ.

ҲУРМАТ ҚОЗОНАЁТГАНЛАР

Улфатхон Охунова меҳнат фаолиятини бошлаганига ҳам 34 йил бўляпти. Марғилон ипак комбинати 1-пиллакашлик цехида дастлаб ишлай бошлаганида ёшгина қиз эди. Бу ердаги қайноқ иш, уйда эса болалар тарбияси уни тоблаб борди. Ўғил-қизлари бирин-кетин вояга етишди. Фидокор аёл ўзининг ҳалол меҳнати туфайли коллективда, эл орасида обрў-эътибор қозонди. Корхонанинг фахрли ишчисига айланди. Улфатхон опа анчадан бери пенсияда бўлса-да, севимли дастгоҳини тарк этгани йўқ. Ойлик ва кунлик нормаларини ортиғи билан адо этиб келяпти.

А. ҚУТБИДДИНОВ,
цех мастери ёрдамчиси.

ИШЧИ ИШЧИ ҲАҚИДА

ЖОНКУЯР

Улуғ шоир айтганидек, тақдирни қўл билан яратур одам... Каримжон Турдиев ана шундай — ўз тақдирини ўз қўли билан яратган замондошларимиздан. Мана, йигирма йилдирки, у Андижон машинасозлик заводида меҳнат қилади.

Каримжоннинг эсида, дастлабки кезларданоқ уни устози Умаржон ака Убайдуллаев қанотига олди. Шогирдининг ҳар бир ишини назорат қилиб, нуқсонларини ўз вақтида кўрсатиб борди. Барибир, мустақил ишга ўтгач, Каримжон яна «ишкал»га йўл қўйди, бир гал «Т-62» маркали дизелнинг жуда зарур деталига мослаб ишлаган қолипи брак бўлди. У шошиб, бирин-кетин хатоларга йўл қўйди, натижада қуюв цехининг иш жараёни бир неча соатга тўхтаб қолди...

Ўшанда у, «Ҳа, энди бу темир қолипловчилик осон касб эмас экан, биз буни уддалаёлмаймиз-ов», деб ўйлаган эди. Йўқ, устози яна уни қўллаб юборди Тўғрироғи, Каримжон ишни ташлаб кетаётганида Умаржон ака уни қайтарди, кўнглини кўтарди.

Шундай пайтлар бўладики, бир оғиз ширин сўз ёки тўғри маслаҳат кишига қанот бўлади, уни руҳлантиради. Каримжон устозининг ўгитидан кейин ишга астойдил киришди. Ҳадемай ўз касбининг устаси бўлиб олди. Катта кўрсаткичларга эришди. Каримжон ўша дамларни эслаб, шундай дейди:

— Машиналарнинг техникавий ҳолатини яхшилаш, тезликни ошириш, бекор туриш ҳолларини камайтириш, меҳнатни тўғри ташкил этиш эвазига саккиз соатлик иш нормани олти соатда бажаришга муваффақ бўлдим. Мана шу тариқа ҳар сменада тежалган вақт ҳисобига пландан ташқари планимни уч йилда ошиғи билан бажаришга имкон туғилди.

Каримжоннинг меҳнат ютуқлари барчани севинтирди, ҳамкасблари унга катта ишонч билдириб, бригадирликни унинг зиммасига юклашди. Энди у бутун бригадага масъул эди. Каримжон бригаданинг ҳар бир аъзоси билан алоҳида шуғулланар, уларнинг турмуши, эҳтиёжларидан бохабар бўлиб турарди. Бу эса коллективнинг янада иноқ, янада аҳил ишлашига, катта-катта зафарларни қўлга киритишига омил бўларди. Каримжоннинг ўзи икки маротаба Андижон шаҳар Совети депутатлигига сайланди.

Каримжон Турдиев изланувчан рационализатор ҳамдир. У иш жараёнини такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва ҳажмини кўпайтириш борасида муттасил изланади, шу йўлда унинг ўн олтита рационализаторлик таклифининг ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги ва бундан корхона 5000 сўм иқтисодий наф кўрганлиги ҳам тиниб-тинчимас ишчининг қўли гуллигидан далолат эмасми?

Каримжон бошлиқ бригада аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қутлуғ олтмиш йиллик тўйини муносиб тўёналар билан кутиб олишга азму қарор қилишган.

Табиийки, уларнинг тўёнаси ҳам Коммунистик меҳнат коллективи, деган шарафли номларига муносиб бўлади.

Б. ШЕРМАТОВ,
Андижон машинасозлик заводи смена мастери.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМИ

КАПАЛАК

Капалакка қилурман ҳавас,
Чаманзордан ранг қидирар, ранг!

Субҳидамдан шомгача тинмас,
Бўёқ излар наққошдек, қаранг!

Табиатнинг доно наққоши,
Гул баргига чизар қуёшни...

Аълохон БОБОХОНОВ,
ўқитувчи.

СЕҲР

Вақт дарёсин қирғоғи йўқдир.
Вақт юракдан отилган ўқдир!

Вақт ўзани бедор. Бекўним.
Вақт булути қайда бўлур жам!
Қўй, инонма, эй, нодон кўзим,
Вақт алдайди ҳаммамизни ҳам.

Вақт сеҳрида мудрар сой, ува...
Вақт қаҳрида аждодлар қурбон;
Қани, фаррош Матқовул бува.
Қани, дўстинг тортинчоқ Сувон!!

Вақт ёнимдан ўтар жилмайиб,
Вақт йўрғалар қирдан олисда.
Хазонларнинг ҳукмин билмайин,
Вақт гуллайди бизнинг полизда!

Нормурод НОРҚУЛОВ,
шифокор.
Қашқадарё.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ЎГАЙ ҚИШЛОҚ

Қишлоқ ҳам ўгай бўларканми, деб сира ҳайрон бўлманг. Юз марта эшитгандан бир марта бориб кўрган афзал, деганларидай Оҳангарон районидаги К. Е. Ворошилов номли совхозга қарашли Шовғаз қишлоғига келсангиз ҳаммасини билиб оласиз.

Шовғазликлар катта йўл асфальтлаштирилмаганлиги сабабли ҳар куни ишга пиёда бориб, пиёда қайтишади. Автобус қатнамайди. Қишда лой, ёзда чанг-тупроқдан бўшамаган кўчамиз қачон тузатиларкан, деб бир неча бор совхоз раҳбарларига, Оҳангарон район Совети ижроия комитети раиси ўринбосари П. Симоненкога мурожаат қилдик, бироқ қуруқ ваъдадан бўлак гап эшитмадик. Бундан саккиз йил илгари берилган ваъда ваъдалигича турибди. Йўлнинг тузатилган жойи эса бор-йўғи эллик метрдан ошмайди.

Айтаверса, гап, ёзаверса дард кўп, дейишади. Совхоз раҳбари Ҳамид Сулаймонов ва бошқа масъул ўртоқлар бизнинг қишлоғимиз қачон «ўгай»лик балосидан қутулишини газета орқали тушунтириб беришса дуруст бўларди.

Б. ИМОМОВА,
илмий ходим.

Аҳолига—сифатли маҳсулотлар

ЯНА ҚОВУН-ТАРВУЗ ТЎҒРИСИДА

Республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшадиган ҳиссаларини кўпайтириш учун янги резервлар ва имкониятларни ишга солиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш бўйича янги марраларни кўзламоқдалар. Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш учун курашда қовун-тарвуз етиштиришни кўпайтириш, аҳоли дастурхонини ёз неъматлари билан тўкин қилишнинг аҳамияти катта.

Ўзбекистон қадим-қадимлардан меваларининг, қовун-тарвузларининг ширинлиги билан машҳур бўлиб келган. Шунинг учун ҳам биз заминимиз тупроғини олтин билан тенг деймиз. Бироқ кейинги йилларда азотли ўғитлардан ортиқча фойдаланиш, сифатни унутиб, сон кетидан қувиш оқибатида етиштирилаётган деҳқончилик маҳсулотлари сифатига анча путур етди. Айниқса, қовун-тарвузнинг олдинги шон-шуҳрати ҳамон тикланганича йўқ.

Шу кунларда Тошкент бозорларига ҳандалак келтирилмоқда. Маълумки, ҳандалак ҳам қовун-тарвуз каби таркибидаги нитрат миқдорини аниқлаш учун текшириб чиқилиши керак. Лаборатория анализлари шуни кўрсатмоқдаки, бозорларга келтирилган ҳандалакларда азотли ўғит кўп бўлиб, улар инсон организмига зарар етказиши мумкин.

Сабзавот маҳсулотлари етиштиришда ҳам азотли ўғитлардан кенг фойдаланилаётгани сир эмас. Лекин сабзавот маҳсулотлари хомича истеъмол қилинмайди. Бинобарин, уларнинг таркибидаги нитратлар киши организмига сезиларли таъсир қила олмайди. Бироқ ана шу сабзавот маҳсулотлари ичида помидор салат тарзида ҳам кўп истеъмол қилинади. Бинобарин, помидор таркибидаги нитрат миқдори кўп бўлса, киши саломатлигига зарар етказиши мумкин.

Шуни эслатиб ўтмоқчимизки, республикамизда овқатланиш структурасининг ўзига хос томонлари ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг реал шарт-шароитлари ҳисобга олинган ҳолда полиз экинлари маҳсулотлари ва сабзавотни истеъмол қилишда саломатликка зарар етишининг олдини олиш мақсадида СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги 1982 йилдан бошлаб қишлоқ хўжалик маҳсулотларидаги йўл қўйиш мумкин бўлган нитрат миқдори нормасини ғўрт баравардан зиёдроқ камайтирди. Анализлар шуни кўрсатмоқдаки, ҳозирги вақтда полиз экинлари маҳсулотларида, сабзавотда нитрат миқдори жуда кўп. Азотли ўғитлардан фойдаланишни тартибга солиш учун тегишли чоралар кўрилмаса кўп миқдордаги маҳсулотни таркибидаги нитрат миқдори кўп бўлганлиги учун йўқ қилиб ташлашга тўғри келади. Бу эса истеъмолчиларга ҳам, маҳсулот етиштирувчиларга ҳам моддий зарар етказади.

Қовун ва тарвузни хўжаликлардан бозорга келтиришдан олдин маҳаллий агрохимия лабораторияларида нитрат миқдори текширилиб, маҳсулот эгасига тегишли справка берилиши керак. Агар нитрат миқдори нормадагидан ортиқча бўлса, бундай маҳсулотларни маҳаллий бозорларда ҳам, бошқа жойларда ҳам реализация қилинишига йўл қўймаслик зарур.

Аҳолига сифатли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш учун область агрохимия лабораторияларига хўжаликларда полиз экинлари ва бошқа озуқабоп экинлар етиштириш учун ажратилган далаларни ҳисобга олиш, ҳосил йиғиштириш бошлангунга қадар нитратлар миқдорини контрол қилишни таъминлаш ва етиштирилган озиқ-овқат маҳсулотлари сифати ҳақида справка бериш вазифаси топширилган. Улар колхоз ва совхоз бозорларида реализация қилинадиган маҳсулотларни ҳам давлат савдоси йўли билан реализация қилинадиган ва шунингдек, Бутуниттифоқ фондига юбориладиган маҳсулотлар сифатини ҳам текширишлари керак. Афсуски, улар ўз вазифаларини ҳамон аниқ ва пухта бажармаётирлар. Шаҳар бозорларига сифати текширилмаган маҳсулотлар келтирилиши давом этмоқда.

Ҳақиқий деҳқонлар, соҳибкорлар шаънига доғ туширмаслик учун полиз экинларига фақат органик ўғитларни ишлатмоқдалар. Бундай пайкалларда етиштирилган қовуннинг тилими тилни ёради. Уларда нитрат миқдори эмас, қанд миқдори кўп. Хўжаликларнинг раҳбарлари ўз территорияларида етиштирилаётган қовун-тарвуз ва бошқа озиқ-овқат экинлари сифатли бўлишини таъминлайдилар деб умид қиламиз. Бунинг учун азотли ўғитлардан фойдаланиш технологиясига қатъий амал қилиниши керак, холос.

Бизнингча, қовун ва тарвуз етиштиришда шахсий манфаатни, мўмай пул тўплашни кўзлаб азотли ўғитларни ортиқча ишлатган шахсларга нисбатан жазо чораларини қўллаш тўғрисида тегишли қонун қабул қиладиган пайт келди. Шундай қилинса, республикамиз далаларида етиштирилаётган қовун-тарвузнинг аввалги шуҳрати яна тикланиши, кишилар саломатлигига ҳам ижобий таъсир қилиши шубҳасиздир.

Т. ҲОШИМОВ,
Тошкент шаҳар бош давлат ветеринария-санитария инспектори.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ГУЛИСТОН. Райондаги «Октябрь» колхозининг коммунист Ҳотам Вейсалов раҳбарлик қилаётган бригадаси далаларига бориб қолсангиз, кўм-кўк маккажўхори пайкалларини кўриб кўзингиз қувонади. Баравж ниҳолларнинг бўйи белга уради. «Каҳрабо дон» ижодкорлари мўл ҳосил етиштиришга эрта баҳорданоқ киришдилар. 70 гектар майдонга уруғ барвақт экилиб ерининг намига ундириб олинди. Ҳозиргача уч марта комплекс ишловдан чиқарилди.

— Бу йил ҳар гектар ердан 80 ўрнига 100 центнердан «каҳрабо дон», 500 центнердан силосбоп кўкпоя етиштирамиз. 3500 тонна силос бостирилади. Бу, мўлжалдагидан анча кўпдир,—дейди бригада етакчиси Ҳ. Вейсалов.

Т. ЗОКИРОВ.

КАЛИНИН. Райондаги «Москва» совхози коллективи мелиоратив ҳолати яхшиланган ерлардан самарали фойдаланиш бўйича СССР Мева ва сабзавот хўжалиги министрлиги совхозлари ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ўртасида 1983 йилда ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, министрлик ҳамда тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган эди.

Яқинда кўчма Қизил байроқ совхоз коллективига топширилди.

О. ТОЙИРОВ.

ЯНГИЛИКЛАР 84

БУХОРО

КОМБИНАТ ФИЛИАЛЛАРИ

◆ Бухоро тўқимачилик комбинатининг Қоракўл шаҳрида ип-йигирув, Олот шаҳрида газлама тўқув филиаллари қуришга киришилди.

Бу билан республика тўқимачилик саноатининг йирик корхонаси ҳисобланган Бухоро комбинати филиаллари сони олтитага етди. Қоракўл ва олотлик бинокорлар зиммасига жуда масъулиятли вазифа юкланди. Улар мураккаб технологик ечимларга эга бўлган саноат объектини биринчи марта қураётганига қарамай, ишни дадил бошлаб юбордилар. Ҳар иккала район колхозлараро механизациялашган кўчма колонналарининг қурувчилари шу йилнинг ўзида 3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари лозим. Иккала филиални келгуси йилнинг охирида фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда.

ҚАРДОШ САНЪАТКОРЛАР ГАЗЛИДА

◆ Зилзиладан зарар кўрган Газлини қайта қуриш қизғин давом этаётган шу кунларда бепоён Ватанимиздаги қардош республикаларнинг санъаткорлари ҳам оловкорлар масканига ташриф буюриб, табиий офат оқибатларини бартараф этаётган меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатмоқдалар.

Яқинда Газлига қардош Тожикистоннинг Рудакий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли давлат филармонияси артистлари келишди. Улар ижросидаги концертларни газлиликлар зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

Айниқса, ансамблнинг бадиий раҳбари, СССР халқ артисти Жўрабек Муродов билан Малика Қаландарова ва Жума Исоевлар ижро этган дилрабо куй, қўшиқ ва рақслар мезбонларни хушнуд этди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири».

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

*** МОСКВА. «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюросининг таклифига биноан мамлакатимизда бир гуруҳ инглиз ўқитувчилари меҳмон бўлдилар. Суратда: меҳмонлар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «Космос» павильонида.**

*** ЛЕНИНГРАД. Пушкин шаҳрида XVIII асрда бунёд этилган қадимий саройлар ва паркларда ёзги мавсум бошланди. Ҳар куни бу ерга минглаб кишилар келиб, санъат дурдоналари билан яқиндан танишишади. Суратда: Екатерина саройининг Катта залида экскурсия пайти.**

ТАСС фотохроникаси.

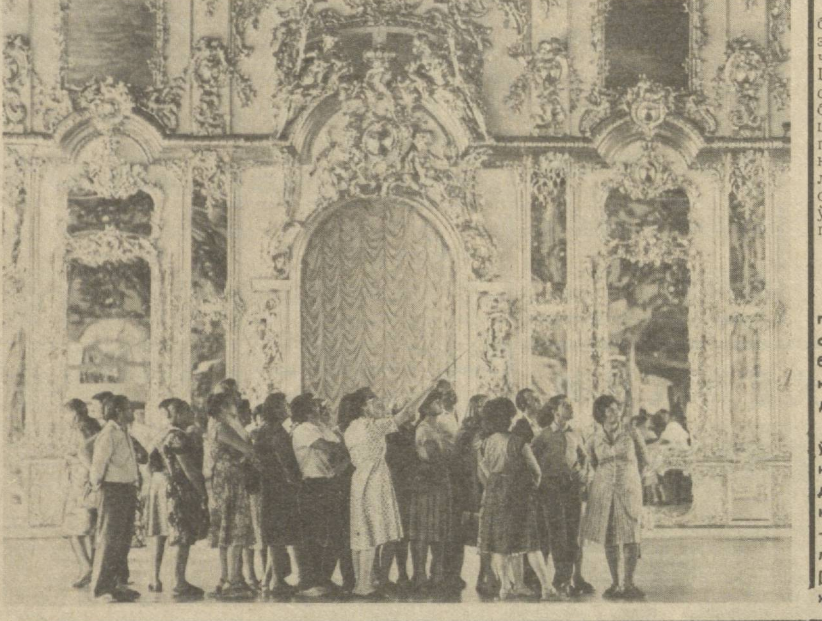

ОБЛАСТЬ ТЕАТРЛАРИДА

САҲНАДА ЯНГИ АСАР

Драматург Абдуқаҳҳор Иброҳимовнинг «Биринчи бўса», «Арра», «Зўлдир», «Сочқи», «Тусмол», «Бу замон ўғлони» каби пьесалари республикамизда муваффақият билан саҳналаштирилган. Унинг янги пьесаси «Бир ўликка — бир тирик» жанр эътибори билан сиёсий памфлетдир. Асарнинг сюжети кескин. Унда автор ҳозирги замон буржуа дунёсининг ахлоқини, пулдорлар синфининг ижтимоий иллатларини фош этади. Пул ҳукмрон бўлган муҳитда медицина фанининг олди-сотти воситасига айланиб кетиши тасвирланган бу памфлет драмани яқинда Максим Горький номидаги Фарғона область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театри ижодий коллективи томошабинларга кўрсатди. Асарни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Носир Отабоев саҳналаштирди. Саҳна безакларини рассом А. Батиков яратди. Рақсларни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Насиба Мадраҳимова саҳнага қўйди.

Асардаги бош қаҳрамонлар ва персонажлар одатдаги исмлар билан эмас, балки асримизда мудҳиш воқеалар рўй берган айрим шаҳарлар, қишлоқлар, концентрацион лагерларнинг номлари билан аталган. Масалан, салбий қаҳрамонларнинг образларига Освенцим, Бухенвальд, Аттика каби номлар берилган. Ёки бўлмаса, Хиросима, Нагасаки, Абу Забал, Бельфаст, Сонгми номларида биз инсонпарвар, тараққийпарвар кучларнинг вакилларини кўрамиз. Бу усул орқали ҳам автор ҳозирги замон буржуазиясининг ваҳший ахлоқини фош этади, унинг реакцион моҳиятини, инсониятга қарши фалсафасини қоралайди.

«Бир ўликка — бир тирик» спектаклини Фарғона области жамоатчилиги қизғин кутиб олмоқда.

Г. УМАРОВА.

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги олдидан

КАМАЛАК 40

Ўзбек совет тасвирий санъатида баракали ижод қилаётганлар орасида Ҳ. Раҳмонов, И. Рабодзенко, Р. Сучков, А. Балканов, И. Рубин, Н. Шуригин каби моҳир мўйқалам усталари бор. Уларнинг ҳозирга қадар яратган аксарият асарларини санъат мухлислари яхши билишади. Турли мавзуларга бағишланган бу картина, пейзаж ва портретлар ўзига хос оригинал таҳлили билан диққатга сазовор. Рассомлар бир темани турлича тасвирлайдилар. Лекин ғоявий-бадиий савия бир хил: эзгу, ҳозирги замон тасвирий санъатига қўйилаётган талаблар даражасида.

Рассомларнинг олтови ҳам Улуғ Ватан урушида иштирок этган. Ватан учун бўлган ҳал қилувчи жангларнинг гувоҳи бўлишган. Совет кишиларининг ватанпарварлиги, ёвуз душманга қарши курашда бир жону бир тан бўлиб олға интилганликлари уларнинг назарида, тасвирида чинакам садоқат рамзидир. Немис фашистларнинг найранглари, шармандаю шармисорлиги, мағлубияти санъаткорларнинг ўткир қалами билан фош этилган.

Рассомларнинг тинч қурилиш йилларида ишлаган ажойиб асарлари турли музейларга файз киритиб турибди. Ҳар хил кўргазмаларда намойиш этиладиган картина, пейзаж ва портретлар орасида албатта жангчи рассомларнинг ишлари ҳам бўлади.

Ҳ. Раҳмоновнинг полотноларида ўзбек халқининг турмуш маданиятига бўлган муҳаббатни ёрқин кўрамиз. Рассомнинг асарлари юморга бойлиги ва ажиб нафосати билан ҳам диққатга сазовор. Ҳ. Раҳмоновнинг «Қизлар совғаси», «Сен етим эмассан» картина-хотиралари уруш темасида ишланган. Лекин, уларда мусаввирнинг ўз халқи билан фахрланиши, ватандошларининг фидойилиги, инсонпарварлигидан мамнуният ҳисси шундоққина сезилиб туради. «Комсомол Абдулла Набиев» тарихий картинаси эса, ўзида юксак туйғуларни, чуқур фикр-мулоҳазани ташиганлиги билан эътиборга лойиқ. Асар қаҳрамонининг ўлими олдида ҳам қотилларига кучли маънавий зарба бераётганлиги яхши акс эттирилган.

Р. Сучковнинг пейзажлари ва полотнолари оригинал бўёқларда ишланган. Мен рассомни яхши биламан. У ҳаётда ниҳоятда кам гап одам. Лекин, ижодида бу ҳислатнинг бутунлай тескарисини кўриш мумкин. Яъни Р. Сучковнинг манзаралари ва полотнолари ҳаёт ҳақида, табиат кўринишлари тўғрисида томошабинга кўп нарсаларни сўзлаб беради. Масалан, санъаткорнинг «Зангори гумбаз» асарида тема ғоятда содда ҳикоя қилинган. Унга ҳеч қандай изоҳнинг ҳожати йўқ.

И. Рабодзенконинг аксарият асарлари жанговар дўстлари, врачлар, госпиталлар, Литва учун бўлган даҳшатли жанглар тўғрисидадир. Бу туркум линогравюралар ватанпарварлик ва қаҳрамонликка, жасурлик ва садоқатга ўзига хос тасвир гимнидек туюлади. Рассомнинг «Самоварлар» диптихини олайлик. Полотнода тасвирланган самовар атрофида таомлар, нон ёки қанд эмас, гильзалар, патронлар... Бундай даҳшатли ҳаёт ҳақиқати ҳар қандай кишини ҳам тўлқинлантиради. Умуман, И. Рабодзенко ижодида инсонни ўйлатадиган, эртанги куннинг янада порлоқ бўлиши учун курашга даъват этадиган асарлар анчагина. Рассом ижодига хос фазилатлардан бири ҳам шу.

А. Балканов ҳақида гап кетганда ўзбек сиёсий плакатининг сўнгги йиллардаги ютуқларида катта ҳиссаси бор санъаткорни тилга оламиз. Рассомнинг бир нечта асари совет плакатчиларининг Бутуниттифоқ кўригида намойиш этилиб, махсус диплом ва мукофотлар билан тақдирланган. А. Балканов доҳий В. И. Ленинга бағишланган плакатлар яратишда ташаббус кўрсатаётган ижодкорлардан. Унинг ўзбек пахтачилигидаги юксалишларни тасвирловчи асарлари томошабинларга маълум ва машҳур. Рассом-философ ихчам воситалар ёрдамида муҳим воқелик ҳақида, даврнинг актуал масалалари, тарихнинг ёрқин саҳифалари тўғрисида фикр юритади.

Ўзбек совет тасвирий санъатида портрет жанрида актив ижод қилаётганлардан бири И. Рубиндир. Унинг деярли барча асари тинч меҳнат жараёнида фидойилик намуналарини кўрсатган замондошларимизни тасвирлайди. Рубин портретлари ўзининг профессионал жиҳатдан жиддий асоси билан ажралиб туради. Унинг ижодида «ўткинчи» портретларни учратмайсиз. Рассом ўзи яхши билган ва ҳурмат қилган меҳнат кишиларининг ёрқин сиймоларини акс эттиришга ҳаракат қилади.

И. Рубин республика бадиий маданияти вакилларидан бир группасининг портретини ишлади. Айниқса, А. Навоий номидаги ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театри артистлари портретлари галереяси рассом ижодида қувончли воқеалардан бўлди. Масалан, СССР халқ артисти Д. Абдураҳмонова, балерина Г. Ҳамроева, созанда И. Носова, театршунос Г. Фаттоҳоваларнинг портретлари кишида илиқ таассурот қолдиради.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Н. Шуригиннинг пейзажларини ҳамиша қизиқиш билан кўрамиз. Рассом «Байкал соҳили», «Сурхондарё сув омбори» асарларида совет манзара санъатининг ажойиб анъаналаридан, услубларидан ижодий фойдаланади. Унинг пейзажлари кўп планлиги билан характерлидир.

Рассомларнинг олтови ҳам ҳозирги кунда актив ижод қилаётган мўйқалам соҳибларидан. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб асарлар яратишяпти. Ишончимиз комилки, дўстларимизнинг яратилажак янги асарлари ҳам рассомлик санъатимизга ўзига хос ҳисса бўлиб қўшилади.

Р. ТОҚТОШ,
санъатшунослик доктори.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ЖАМОАТЧИ УСТОЗ

Шермуҳаммад спортчи бўлиш орзусида Душанба шаҳридаги жисмоний тарбия техникумига йўл олган эди. У енгил атлетика факультетида таҳсил олиб юриб, кутилмаганда оғир атлетикани севиб қолди. Шу бўлди-ю, тош кўтаришни одат қилди. Уйига бир ярим, икки пудли тошлар келтирди. Гимнастика турнигини ўрнатди. Бундан хабар топган баҳористонлик ёшлар Ғайбуллаевлар хонадонига тез-тез келадиган бўлишди. Айниқса, дам олиш кунлари, оқшом пайтлари улар ҳовлиси гавжумлашарди. Эрталаблари кўча кўйида машқ қилиб югуриб юрган ўсмирлар кўзга ташланиб қолди.

— Тош кўтаришга қизиққанлар сафи тобора кенгайиб бормоқда, — дейди Шермуҳаммад Ғайбуллаев. — Фақат ҳозирча залимиз торлик қилиб турибди. Машғулотларда биринчи разрядли Р. Бакиров, А. Фозилов, Ш. Авазов сингари ёшларнинг мунтазам иштирок этаётгани қувончлидир. Ҳозир 20 га яқин киши оғир атлетика билан шуғулланаётган бўлса, ўзига хос тўгарак аъзоси бўлиш истагини билдираётганлар 50-60 тага етади.

Қашқадарё областида оғир атлетиканинг ривожи танг аҳволда бўлиб турган пайтда биргина қишлоқда қанчадан қанча ишқибозлар борлиги қувонарли, албатта. Лекин «Пахтакор» қишлоқ кўнгилли спорт жамияти район Советининг мутасаддилари ёшлардаги бундай иштиёқни кўра туриб эътиборсизлик қилишаётганига хайронмиз. Қаршида эса «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятининг тренерлари шаҳар стадиони минбари остида талабга мутлақо жавоб бермайдиган шароитда хўжакўрсинга машғулотлар ўтказишмоқда. Областда оғир атлетика оммавийлашмаётгани, маҳоратли ёшлар камол топмаётганлигининг боиси ҳам аслида шунда.

Э. КАРИМОВ,
республика спорт комитетининг оғир атлетика бўйича давлат тренери.

БАЛИҚ ОВИ:

ЧАҚҚОНЛИК САМАРАСИ

Балиқ ови гаштли. Овлаш бўйича ўтказилган мусобақа эса серзавқлиги билан кўпчиликда қизиқиш уйғотади. Шу боисдан ҳам балиқ ови спорт жамияти аъзолари бўлган уч мингдан зиёд киши мусобақалар ўтказиладиган кунни сабрсизлик билан кутади. Бу сафарги республика биринчилиги Жиззах областининг Арнасой кўлида ўтказилди. Мусобақа шартига кўра овчи-спортчи беш соат мобайнида беш килограмм балиқ тутиши керак эди. Ўзига хос баҳсга пухта ҳозирлик кўрган Қиргули шаҳарчасидаги 23-ўрта мактаб ўқувчиси Александр Полеков чаққон ва тадбиркорликда ўзини кўрсатди. У икки соатда беш килограмм балиқ овлаб, ғалаба нашидасидан баҳраманд бўлди. Александр бошчилигидаги фарғоналик овчилар команда ҳисобида муваффақият қозонишди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

*** ДОСААФ. Республикамиз пойтахти яқинида парашютдан сакраш бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида Тошкент командаси ғалаба қозонди.**

*** ЧИМ ХОККЕЙ. Фахрли ўринлар учун курашаётган кучли саккиз команда ўртасида навбатдаги учрашувлар ўтказилди. «Колос» (Борисполь) — «Политотдел» (Тошкент области) — 0:0, 1:0, «Спартак» (Москва области) — «Андижанка» — 3:0, 1:1.**

*** ФУТБОЛ. Биринчи лига коллективлари мамлакат чемпионатининг дастлабки даврасини яна бир тур ўйинларидан сўнг якунлашади. Бўлиб ўтган турда Жиззахнинг «Звезда» футболчилари «Таврия» командасини қабул қилиб (1:3), икки поғона пастладилар. Ҳозир «Факел» 31 очко билан пешқадамлик қилмоқда. «Торпедо» 26 очко билан иккинчи ўринда бормоқда. «Металлург» ва СКА «Карпати» коллективлари ҳисобида 24 тадан очко бор.**

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

КЎПГА ЧИДАМЛИ

Беруний номидаги Тошкент политехника институти Наманган филиали ёш олимларининг группаси конструктив қурилиш материаллар кафедрасининг мудири, техника фанлар кандидати А. Ҳамидов раҳбарлигида иссиқ иқлим шароитларига чидамли бетон ва темир-бетон конструкциялар тайёрлаш янги технологиясини ишлаб чиқди. Бу технология «Ирстрой» трестининг қурилишларида муваффақият билан қўлланилмоқда ва янгиликни жорий этишнинг йиллик иқтисодий самараси ўн минг сўмдан ошиб кетди.

Маълумки, иссиқ иқлим шароитларида бетон тез қуриб, муҳим сифатларини йўқотади, кўпинча ёрилиб кетади. Уни муттасил намлаб туришга кўп меҳнат кетади ва ҳамиша ҳам самара беравермайди. Шунгача уни муҳофаза этиш учун қўлланиб келинган пленка эса атроф-муҳитга зарарлидир.

Олий мактабда ишлаб чиқилган усулга мувофиқ бетон юзига юпқа қоплама пуркалади. Қоплама моддаси Фарғона химия заводида сувга алоҳида моддалар қўшиб тайёрланган. Бу бетонни қуриб қолиш ва шаклини ўзгартиришдан узоқ вақт пухта сақлайди.

Ёш олимлар Намангандаги 10-трест ва «Наманганводстрой» тресги билан тузилган шартномалар асосида янгиликни ҳамма ерда жорий этиш устида ишламоқдалар.

Р. БИЧУРИН,
ЎзТАГ мухбири.

(«Совет Ўзбекистони» газетасининг навбатдаги сони 7 июлда чиқади).

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги
1984-1985 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА
ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

В. А. БИЛБАС НОМЛИ ТОШКЕНТ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
(Луначарский шоссеси, Кольский переулоги, 1— уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, сув хўжалиги системаларининг автомат қурилмаларидан фойдаланиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

В. В. ПОСЛАВСКИЙ НОМЛИ АНДИЖОН ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
(Андижон области, Марҳамат шаҳри, Советская кўчаси, 1— «а» уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш, сув хўжалиги системаларининг автомат қурилмаларидан фойдаланиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Кечки ўқишга: гидротехник қурилиш.

САМАРҚАНД ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
(Самарқанд шаҳри, Севастополь кўчаси, 68— уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

НУКУС ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, Кўкўзак кўчаси, 120— уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

М. ВАПАЕВ НОМЛИ УРГАНЧ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
(Урганч шаҳри, Гурлан кўчаси, 1— уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Кечки ўқишга: гидротехник қурилиш.

СУРХОНДАРЁ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
(Сурхондарё области, Қумқўрғон шаҳри, Стадион кўчаси, 20— уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ:

Гидромелиорация техникумларига 8—10 синф ҳажмида маълумотли 30 ёшгача бўлганлар қабул қилинади. Кечки ва сиртқи бўлимларга қабул қилишда ёш чекланмайди.

Техникум директори номига ёзилган аризалар кундузги бўлимга 1 августгача (8— синф ҳажмида маълумотлилардан) ва 15 августгача (ўрта маълумотлилардан); кечки бўлимга кирувчилардан эса 16 сентябргача (ўрта маълумотлилардан), сиртқи бўлимга эса 2 октябрдан 1 декабргача (ўрта маълумотлилардан) қабул қилинади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), 3Х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, 086/у формадаги медицина справкаси, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма (амалий иш стажига эга бўлганлар учун), саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, муассасалар ва ташкилотлардан ўқишга юборилганлар ягона формадаги йўлланма.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

8— синф ҳажмида маълумот билан техникумга кираётганлар рус тили (диктант) ва математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Ўрта маълумот билан кираётганлар эса она тили ва адабиёт (иншо) ва математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Ўрта мактаб базасидаги группаларга кирувчилар агар ўрта мактабда рус тилини миллий ўрта мактаб программасида ўтган бўлсалар, иншо ўрнига баён ёки диктант ёзишлари мумкин.

Кундузги бўлимда ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 3 йилу 10 ой, ўрта маълумотлилар учун эса 2 йилу 8 ой.

Сиртқи бўлимда ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 2 йилу 10 ой.

Кечки бўлимда ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 2 йилу 9 ой.

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги «Узбекгидрогеология» ишлаб чиқариш бирлашмасининг
ГИДРОГЕОЛОГИЯ ВА ИНЖЕНЕРЛИК ГЕОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ (ГИДРОИНГЕО)
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мелиоратив тадбирларни гидрогеологик асослаш лабораториясининг **катта илмий ходими.**

Конкурс муддати —эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700041, Тошкент шаҳри, Морозов кўчаси, 64-уй.

Тошкент давлат университетининг ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари Хорижий Шарқ мамлакатлари тарихи кафедрасининг профессори Т. Ғ. Ғиёсовга онаси
Ҳабибахон
ЖАЛОЛОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари, табиийт-география факультети коллективи шу факультетнинг катта ўқитувчиси Т. Акромхўжаевга онаси
Раҳбар
АЛИХУЖАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.10 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 11.10 — Концерт. 12.00 — Телефильм. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Киноочерк. 15.45 — ... 16 ёшгача ва ундан катталар. 16.30 — Тўрт танкчи ва бир ит. Бадиий фильм. 4-серия. 17.25 — Биргаликда аҳил оиламиз. 17.45 — Шахмат мактаби. 18.15 — Буюк кашфиётлар изидан. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Бригадирлар. Уралмаш заводида меҳнатни ташкил этишнинг бригада шаклини такомиллаштириш соҳасидаги тажрибалар ҳақида. 20.25 — Илла. Кузатиш пункти. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Шахтёр — Днепр. 23.45 — Қадрдон ўлкамда. Фильм-концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Телефильм. 10.10 — Горнчилар, қаердасиз! 10.40 Кичик концерт. 10.55 — Мультфильм. 13.00 — КЕМЕРОВО ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 14.30 — Уч бегуноҳ. Бадиий фильм. 16.00 — Онамларнинг мактаби. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Фильм-концерт. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Вальс. Бадиий фильм. 23.00 — Ўртоқ Москва. Шарҳ.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Ханжар. Бадиий фильм. 3-серия. 11.30 — Телефильм. 12.00 — Пионерлар мамлакатида. 12.30 — Россиянинг шарқий қирғоғи. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Меҳнат ва санъат ҳамкорлиги. 20.10 — Катталар учун мультфильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Полифоник лавҳалар. 21.30 — Время. 22.00 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.20 — Баҳс. 23.20 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.40 — Шимол дарёларининг эртаклари. 19.40 — Реклама. 19.50 — Ўзбекистон. Тележурнал. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Қармоққа туш, балиқчам. 21.30 — МОСКВА-II.

6 ИЮЛЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Жаҳон халқларининг ижоди. 10.15 — Қанот қоққандек. Телефильм. 10.45 — Кураш қўшиқлари: умидлар, жанглар, ғалабалар. 11.35 — Болалар учун фильм. Зебрани ўғирлашди. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.00 — Рус тили. 16.35 — Тўрт танкчи ва бир ит. Бадиий фильм. 5-серия. Малла, асал ва мукофотлар. 17.25 — Венесуэла манзаралари. 18.05 — Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига. 18.35 — Фильм-концерт. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.25 — Илла. Кузатиш пункти. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Олам кинокамера кўзгусида. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Севги достони. Музикали кўрсатув.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.00 — Бола — болада. Бадиий фильм. 11.10 — Мультфильм. 11.30 — Концерт. 12.15 — Стол теннисидан халқаро мусобақа. 12.45 — Болалар учун фильм. 14.35 — Сепсиз қиз. 15.35 — Фильм-концерт. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Сиз яратган боғ. 19.30 — Саёҳатчилар клуби. 20.45 — Футбол. Зенит — Динамо (Тб). 21.30 — Время. 22.05 — Телеспектакль. 23.10 — Телефильм.

ТОШКЕНТ-I 10.00 — Ахборот. 10.20 — Болалар учун фильм. 10.50 — Аҳмад қаёқда? Кинокомедия. 12.20 — Пионер ёзи. 13.00 ва 18.00 Янгиликлар. 18.15 — Шоирлар — болаларга. 18.45 — Фильмлар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Сула — тундра дарёси. 20.00 — Дунё воқеалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Эстрада концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Кинокўрсатув. 23.15 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.10 — Телефильм. 19.00 — Абитуриент-84. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ёз — дам олиш даври. 20.50 — Классик куй саҳифалари. 21.30 — МОСКВА II.

РАДИО

5 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Микрофон олдида «Ялла» ансамбли. 9.30 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 11.15 — ЎзССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига. 12.10 — Ишчинома. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Арфа ижроси учун пьесалар. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.50 — Жазоир Халқ Демократик Республикаси мустақиллиги кунига. 21.00 — Ўзбекистон менинг муҳаббатим. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Область театрлари солистларининг концерти.

6 ИЮЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Назира Аҳмедова куйлайди. 11.50 — Инсон ва қонун. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — «Ёдгорлик». Повесть асосида радиопостановка. 23.45 — Куйлар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.
ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.